

^{Belgida.}
Establecimiento para el buen govi-
erno entre D.ⁿ Fran.^{co} Belvis y sus
vasallos para la villa de Belgida
y lugares de Bellus y Corbera.

Lio 2o No. 6.

Belgida, a 10 de Julio de 1644

Bellus, a 11 de Jul.^o de 1644

Corbera, a 12 de Jul.^o de 1644

Es un testimonio, &
sus Capítulos de
Población.

Lio 2o No. 6.

[Faint, illegible handwriting, possibly bleed-through from the reverse side of the page]

1955.
1/1

Belgida ... Julio ... 10 de 1611.
Bellus ... Julio ... 11 de 1611.
Corberá ... Julio ... 12 de 1611.

Tres Testimonios

dados por Gaspar Domingo
Devesa, Notario público por
autoridad Real de la ciudad
de Setabis en los di-
as 10-11- y 12 de Julio de 1611

Por los que consta,
el establecimiento general
y capitulos de poblacion de la
villa de Belgida, y lugares
de Bellus y Corberá, hecho
por D. Francisco Belkis, se-
ñor de dicha villa y lugares,
en favor de los vasallos, vecinos,
y habitantes de los mismos
pueblos.

1211
1211
1211

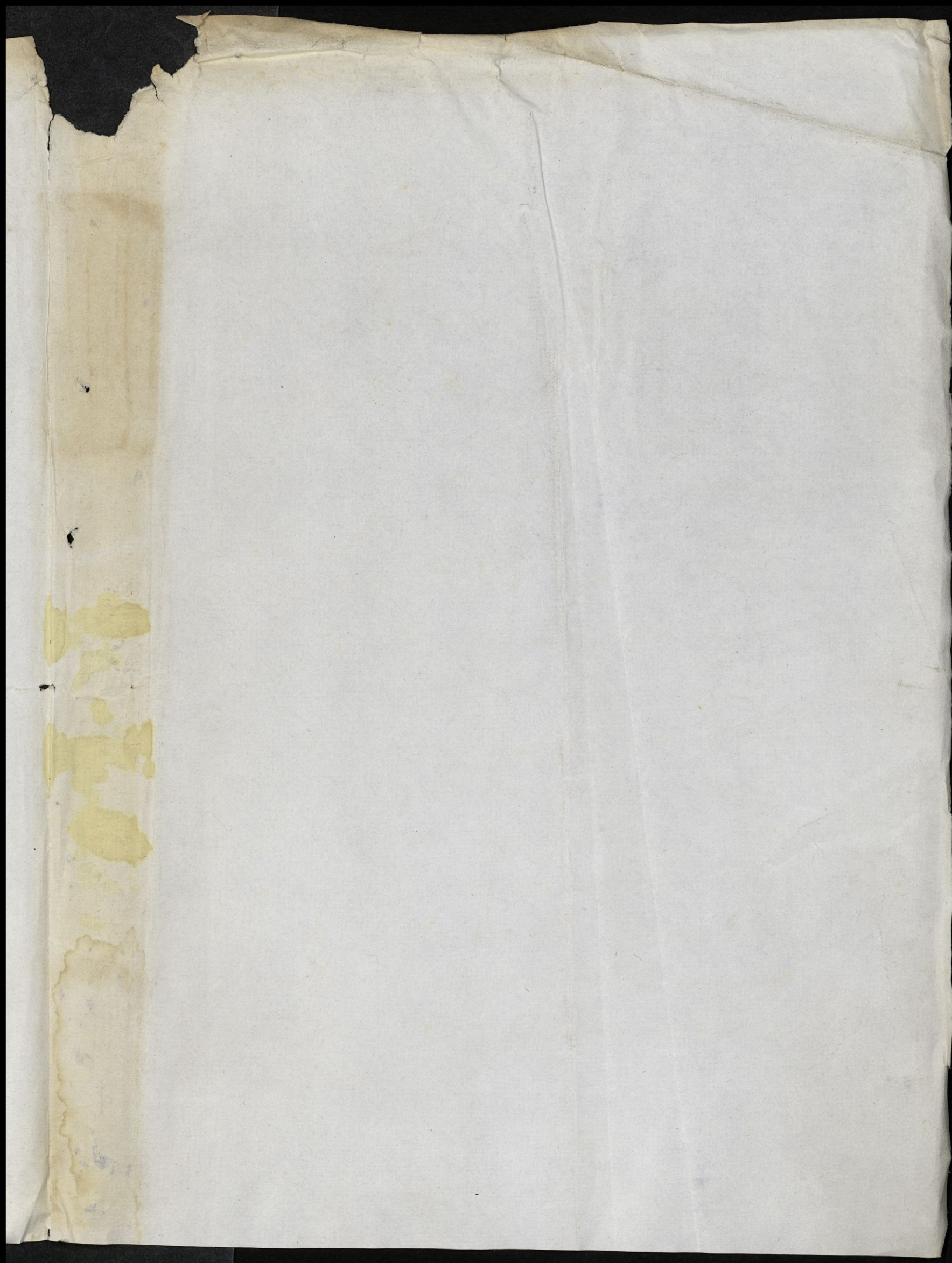
1211

1211

1211

A ROMANT

Pobladores de Belgida en 10 de Julio de 1611

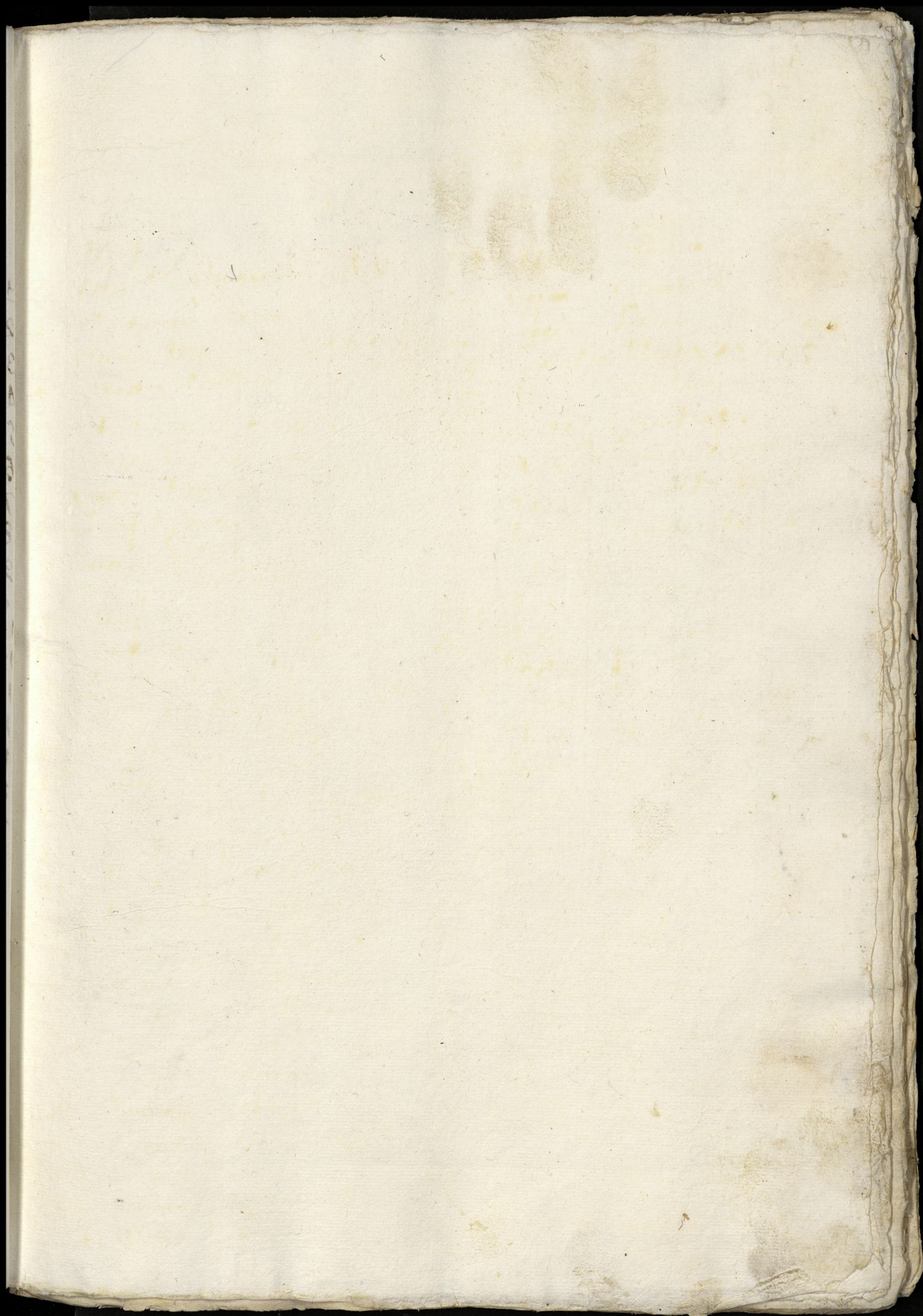
1. Mij. Lophuques, Alc. 2. Antonio Utaen 3. Juan Torres 4. Miguel Utaen 5. Antonio Vempere 6. Nicolas Utaen 7. Juan Torres ma. 8. Josef Exea 9. Juan Gaset. 10. Vic. Sta. Utania 11. Mij. Solen 12. Gregorio Solen 13. Pedro Ovent 14. Jacobo Capexi, me. 15. Nidal Perez 16. Juan Sarra 17. Alonso Rodriguez 18. Gaspar Lorenz. 19. Pedro S. Utania 20. Pedro Boveda 21. Gerónimo Torres 22. Fran. Lima. 23. Estevan Shirz 24. Juan Camasco. 25. Juan Asuan 26. Pedro Albert 27. Bart. Utaertel 28. Vic. Sarra 29. Juan Lophuques 30. Juan Torres.	31. Mij. Ginea 32. Juan Utaen 33. Luis Juan 34. Jacobo Capexi ma. 35. Fran. Solen 36. Gaspar Uta. 37. Ant. Juan Lima 38. Fran. Albert 39. Pedro Camatala 40. Andres Shirz 41. Fran. Utaerip. 42. Vic. Gilbert 43. Pedro Port 44. Juan Pla. 45. Ant. Albert 46. Juan Vanyon. 47. Bart. Perez. 48. Gines Lorig. 49. Fran. Perez 50. Pedro Sarra. 51. Vic. Esteve 52. Fran. Costa. 53. Silvestre Ulla 54. Bart. Boveda 55. Bart. Duxa 56. Pedro Utaen 57. Jacobo Tornet 58. Pedro Lufan 59. Simón Asuan 60. Bern. Sabuada 61. Bart. Perez 62. Nicolas Utaen 63. vic. Esteve. 64. Pedro Colomen 65. J. Jacobo Compani.

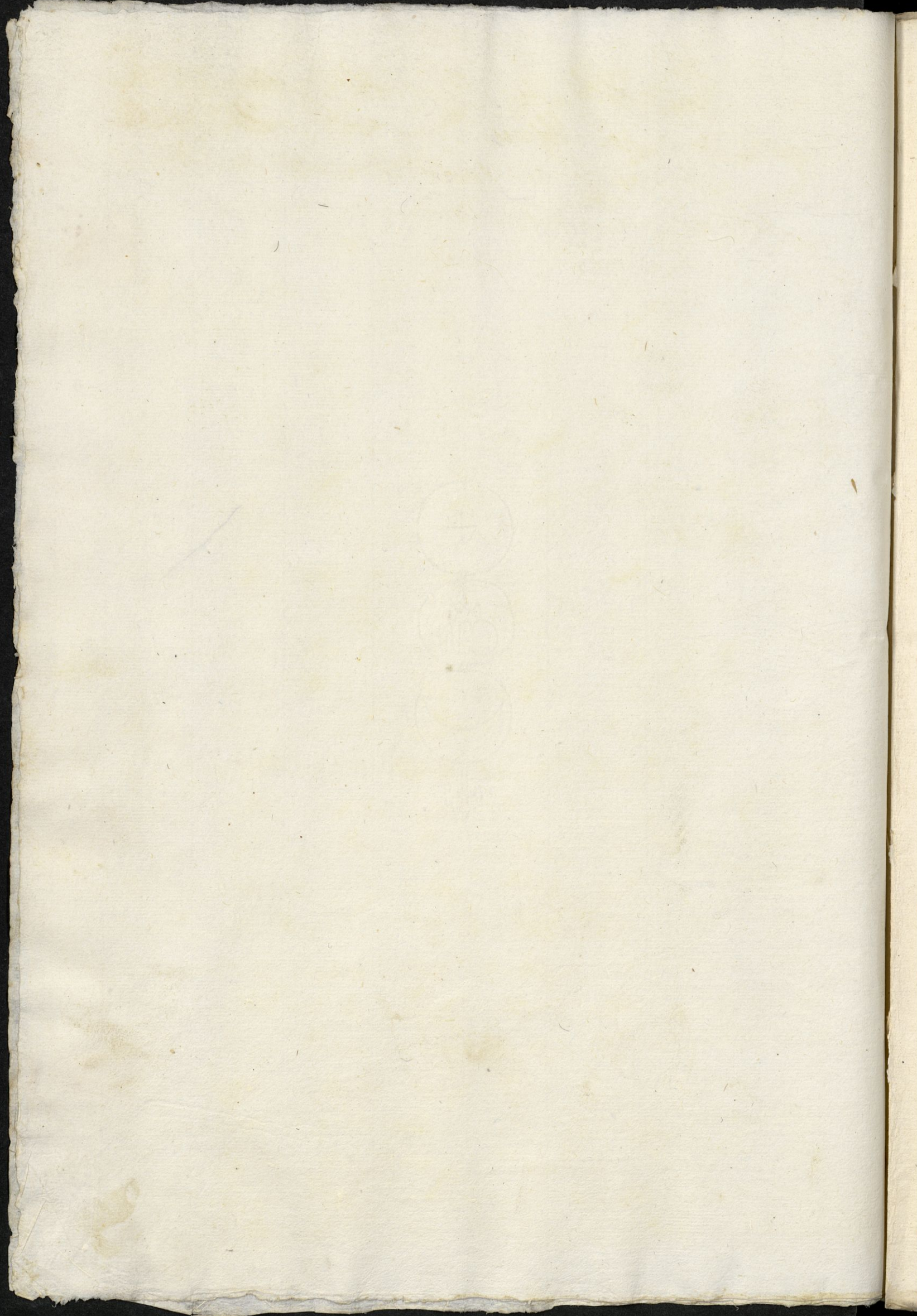
Políticos de I Delavos
en 1882

21. José Compañón	21. José Compañón
22. Pedro Calvo	22. Pedro Calvo
23. Sr. Vique	23. Sr. Vique
24. Sr. Vique	24. Sr. Vique
25. Sr. Vique	25. Sr. Vique
26. Sr. Vique	26. Sr. Vique
27. Sr. Vique	27. Sr. Vique
28. Sr. Vique	28. Sr. Vique
29. Sr. Vique	29. Sr. Vique
30. Sr. Vique	30. Sr. Vique
31. Sr. Vique	31. Sr. Vique
32. Sr. Vique	32. Sr. Vique
33. Sr. Vique	33. Sr. Vique
34. Sr. Vique	34. Sr. Vique
35. Sr. Vique	35. Sr. Vique
36. Sr. Vique	36. Sr. Vique
37. Sr. Vique	37. Sr. Vique
38. Sr. Vique	38. Sr. Vique
39. Sr. Vique	39. Sr. Vique
40. Sr. Vique	40. Sr. Vique
41. Sr. Vique	41. Sr. Vique
42. Sr. Vique	42. Sr. Vique
43. Sr. Vique	43. Sr. Vique
44. Sr. Vique	44. Sr. Vique
45. Sr. Vique	45. Sr. Vique
46. Sr. Vique	46. Sr. Vique
47. Sr. Vique	47. Sr. Vique
48. Sr. Vique	48. Sr. Vique
49. Sr. Vique	49. Sr. Vique
50. Sr. Vique	50. Sr. Vique
51. Sr. Vique	51. Sr. Vique
52. Sr. Vique	52. Sr. Vique
53. Sr. Vique	53. Sr. Vique
54. Sr. Vique	54. Sr. Vique
55. Sr. Vique	55. Sr. Vique
56. Sr. Vique	56. Sr. Vique
57. Sr. Vique	57. Sr. Vique
58. Sr. Vique	58. Sr. Vique
59. Sr. Vique	59. Sr. Vique
60. Sr. Vique	60. Sr. Vique
61. Sr. Vique	61. Sr. Vique
62. Sr. Vique	62. Sr. Vique
63. Sr. Vique	63. Sr. Vique
64. Sr. Vique	64. Sr. Vique
65. Sr. Vique	65. Sr. Vique
66. Sr. Vique	66. Sr. Vique
67. Sr. Vique	67. Sr. Vique
68. Sr. Vique	68. Sr. Vique
69. Sr. Vique	69. Sr. Vique
70. Sr. Vique	70. Sr. Vique
71. Sr. Vique	71. Sr. Vique
72. Sr. Vique	72. Sr. Vique
73. Sr. Vique	73. Sr. Vique
74. Sr. Vique	74. Sr. Vique
75. Sr. Vique	75. Sr. Vique
76. Sr. Vique	76. Sr. Vique
77. Sr. Vique	77. Sr. Vique
78. Sr. Vique	78. Sr. Vique
79. Sr. Vique	79. Sr. Vique
80. Sr. Vique	80. Sr. Vique
81. Sr. Vique	81. Sr. Vique
82. Sr. Vique	82. Sr. Vique
83. Sr. Vique	83. Sr. Vique
84. Sr. Vique	84. Sr. Vique
85. Sr. Vique	85. Sr. Vique
86. Sr. Vique	86. Sr. Vique
87. Sr. Vique	87. Sr. Vique
88. Sr. Vique	88. Sr. Vique
89. Sr. Vique	89. Sr. Vique
90. Sr. Vique	90. Sr. Vique
91. Sr. Vique	91. Sr. Vique
92. Sr. Vique	92. Sr. Vique
93. Sr. Vique	93. Sr. Vique
94. Sr. Vique	94. Sr. Vique
95. Sr. Vique	95. Sr. Vique
96. Sr. Vique	96. Sr. Vique
97. Sr. Vique	97. Sr. Vique
98. Sr. Vique	98. Sr. Vique
99. Sr. Vique	99. Sr. Vique
100. Sr. Vique	100. Sr. Vique

2
Estatlement General Per Son D^e Fran-
cisco Bellu's Senyor de la Vila de Bel-
pida en favor dels Vasalls, Vekins, y ha-
bitadors del dit Lloch. =

Handwritten text at the top of the page, possibly a signature or header, written in cursive script. The text is mirrored across the page.

Main body of handwritten text, appearing as a series of faint, mirrored lines across the page. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through from the reverse side.

Die decimo mensis Julij anno
q. nat. Dñi M D = xj

In Dei nomine Amen

Novae Universi q. R. Don Vincentius
Bellos Locum Tenens Generalis Jerauxa

xij In Civitate et Regno Valentis, Domi-
nus q. Villa et Baroniam de Belgida Mun-
tis, et Suagus In presenti Regno Valentis
Constructum, indicat q. Villa Rgentus, ex-
una, Michael Sesplagues Jurista dicta Villa,

Antonius Mathen, Joannes Joano, Michael
Mico Jurati dicta Villa de Belgida, An-

tonius Sempere, Nicolaus Marti, Joannes-
Joano mayor Rex. Josephus exea, Joannes

Janet, Vincentius Santa Maria, Michael
Soler, Gregorius Soler, Petrus ovent Ja-

cobus Capexi dicam minor, Natal Pe-
res, Joannes San, Monus Rodriguez, Gas-

par Loxens, Petrus Santa Maria, Petrus
Boueda, Alexonymus Joano, Franciscus Li-

na, Stephanus Sancha, Joannes Caxaro,
Joannes Amas, Petrus Albert, Bartho-

lomeus Maestae, Vincentius Sane, Joannes
Sesplagues, Joannes Joano et Boig, Micha-

el Lina, Joannes Mathen, Ludovicus
Joan, Jacobus Capexi dicam mayor, Fran-

ciscus Soler, Gaspar Moat, Antonius Joannes-
Luna, Franciscus Albert, Petrus Caxa-

tala, Andree Sanchi, Franciscus Maris,
Vincentius Libert, Petrus Pont, Joannes Pla,

Antonio Alcatraz, Joannes Dagnon, Baptista
Perez, Genesius Reis, Francisco Perez, Pe-
trus San, Vincentius Cerve Mangano, Fran-
cisus Costa, Silvester Molla, Bartho-
lomeus Bonada, Bartholomeus Duas
Petrus Mico, Jacobus Torret, Petrus Lujan,
Simeon Almad, Bernabius Sabada, Bartho-
lomeus Perez, Nicolaus Mico, Vincentius, Ste-
ve, Petrus Colomia, et Jacobus Company om-
nes Residentes Indicta Villa de Belgida, par-
te La Alcaza, Conjuncti et congregati in
Ponsa Palatii dicte Ville de Belgida,
Vbi prenegotij tractandis Universitatis
dicte Ville de Belgida Solite sumus Convo-
cari, et Congregari, Tunc de Ordine, et man-
dato Domini Nri Regis Philippi Sextij
feliciter Regnantis Cum Regia pragmatica
publicata, in presenti Regno Valentie sub
die Vigesimo Secundo mensis Septembris anno
a nativitate Dni Millesimo Sexcentesimo nono
fuerunt leguli et banditi, a presenti Reg-
no Valentie et Regnis Hispanie omnes Sex-
raceni presentis Regni, quare causa dicte
Villa de Belgida fuit despopulata, eo-
quia Varalli, Vicini, et habitatores Illius erant
Sexraceni, et Ita Ego dictus Don Vincentius
Belles, Cum summa de Licencia tam pro-
conervatione Jurisdictionis per fons, pntis. Reg-
ni mihi tamquam Domino dicte Ville concessa
Ipsum Interesse et indicta Villa Succes-

iorum, et creditum dictam Villam de Pax-
sonis Christianis populare Conavi, et dea fuit
Iam populatum, de quodictis Residentibus
Et cum sit Iustum dictas Domos, et Terras
dicte Ville Stabilire, et in emphiteotico
Sis Supradictis, Residentibus, in dicta Villa
dare, loquia eas Suffulgetis, Cultivetis,
et in eis Laboretis, et Emolumenta, Reddi-
tus mihi et Successoribus meis tam q[ui] boni
Vasalli et in emphiteotico, paxatis, et solvo-
tis, Convenimus de Conseruatione, et Stabili-
mento Domorum, et Terrarum, et aliarum
rerum dicte Ville, et mihi Domino illius
pertinentium in modo Infra nominando
et Incapitulo immediate Sequentibus—

De avaria
Marceppus
tarome
nache

Primo, existat p[re]sent, avenit, q[uod] Concedat entre
dit Senyor de dita Villa de Bellgida, de una
y los d[ic]tos, nous Pobladores, y Vasallos, de otra
que tota lo nous Pobladores, an, que els faren
los establiments de les Cases, y Terras, y de ones
Porecions Schajen de avallax, y p[re]star lo ho-
menatges, y Jurament de fidelitat adit Dor-
Vient Bellgida Senyor de dita Villa, y Baro-
nies, y a los Successors de la manera, que de Jus-
ticia, estan obligats Com alienint en dita Villa
y Barones tota la Justia dictis Civil, y Criminal
alta, y baixa, mex, y mixta Imperii Softmetene
a son for, y Justia dictis, a fer dret adit Civil
Com criminal en poder de aquell, y dels Just-
ge nomenados per aquell en primera, y les

desmes Instancias, que conforme a furs, y privile-
gios del present Regne poden e debuen.

Senyors tenint tota lurs dietis, lno res menys
reconeixeran al dit Senyor, y a los Successors, per
Senyors directes de totas las cases, y lurs Exor-
cisions, que se los Sean Stables a totas las pre-
heminencias, y dietes, que Sem blants Senyors
directes poren, y tenen ab diet de fadiga, Cens, y llo-
isme Segons de lurs Seixas.

Residencia
Personal

Item es estat Pactat, que los dits nous pobla-
dors hajan de fer Residencia Personal, y Continua
en dita Villa, y Baronia, en la Casa, y familia,

y Si estaran per luy de Sismes Continuos Sens
Resida en aquella Sens licencia del Senyor puja-
lo Senyor llevarlos las Sexes, y Cases, y donar
los ala Persona, que ben vista li Sea, Sent Carda
Comis per pacte, y haxere Consolidat la Senyo-
ria uti ab la directa, Sens ningun Genero
de proce.

no poden
vendre ca-
sa y tierras

Item es estat Pactat, que per temp. de quatre anys
Contadors del present en avant, no pueren vendre
ningun de dits Pobladors Cases ni Sexes, y si
en volgueren anar sel haja seli los millors
hauran fet endita heretat.

De conser-
var las ca-
sas y culti-
var las ter-
ras

Item es estat Pactat, que los dits nous Pobladors,
y los Successors lnyquen obligacio, Casca de Cul-
tivar lurs Sexes, a luy y Costum de bons lura-
dors, y las Cases conseruables, habitables ays,
deben emphiteota, y deixar las Sexes Incultas

per temps de tres anys Consequents, y les Cases
Inhabitables Simesso Sia Cas de Comis, Sens
que haja de precedir Interpelacio, ni altra Intel
ligencia alguna, y Sia lo y haques, que deiaas
de Cultivar part dels Terres de Safana, deixant
les Inultes dits Terres puga lo Senyor do
nar aquelles de quares, y repuar, ala Persona
que benist li Seda, o Comissaries.

Decom
andeven
dre les ca
ses

Item es estat Pactat, que los dits non Pobladors
ni sos Successors en lo temps, que puguen Ven
dre dits Cases, gasendes, no les puguen Vendre
sino a Persona que haja de fer Cap de Casa en
dita Villa, y Baronía, Sino for ablicencia
del Senyor, Venent a Persona, que no fa dit
Cap de Casa, Ipo facto Sia de Comis, lo qual
Comprador Sent foraster, tinga obligacio
dels dos Menos de preu dela Compra patax
Sa Casa, y Familia ala present Villa
Sota pena de Comis.

Licencios

Item es estat Pactat, que si Contra la present Ca
pitulacio lo dit Senyor, o sos Successors, o algunes,
o alguna Persona donas Licencia total, o tal
no puguen Sex treses, enconsequencia ni allegar po
sicio alguna, per ninguna subtilitat, Sine, que
Cestals Licencies tot temps Sentraquen fins tant que
lo dit Senyor Volera, y l'apartada.

Alf. Jur.
y Jurats

Item, es estat Pactat, que enfeax, y Alf. Jur.
ticia, y Fortiment de Justicia, Jurats, Mustasaf
y de mes oficials Schaja de sena esta orde pa
ra fer Jurats, lo Justicia, y Jurats, que desor

perafes Juxats novs facen nomina de dotse
Persones, nomenantne Cascu de aquells, Jues
y estanomina, o, memoxial cadomen, o, envi-
en al Senyor, ahon estaria com no sia fora
el Regne, deles quali dotse Persones, lo Senyor
puga si li pareixia mudarne, quatre, no-
menantne altres quatre enloch de aquells,
y Corregida lanomina perait Senyor seha-
jen defes dotse Rdotens enpresencia del Pro-
curador General del Senyor, y dits Justicia
y Juxats, y porant, aquells, enen Vas de Hy-
gua, y ben mesclats, estant di Vas de Hygua
lapot porre un chich lania, y menese a quells
cada vegada que haja de Juxare dedoli,
y despu en lu, entraga Jues, y ists enpresencia
de tots defes lo Procurador General y el llo-
ga, y dits Juxats envien al Senyor los noms
de ls tres pera que lo quada qui ha de ser
Jural encap, Segon, y Jexer, y perafes Jus-
ticia, y Muratay, sentre aquells comeder
y Pratica, Justicia a Nadal, y Muratay a
Sent Miquel, nomenantne huit en la forma
sobre dita, los dits Justicia, y Juxats, y enviada di-
la nomina al Senyor ne puga Nevas Jues, y afi-
ra enloch de aquells altres Jues, y de tots Offi-
ces hajen de truar tan solament dos Comertis, ya
dit, y de aquells, nomene Justicia lo Senyor
lo quel pareixia de dos, y per Muratay sefa-
ça de la matiera manera, y orde que el Justicia

Lo Lloctinent lo facen de pazaula, lo Procura-
dor General, y lo Justicia, y Sino Concordaren
en la Persona, Cada fu en nomenehu, y el spe-
are doli, y el traquer com eta su dit Sent lo-
primer que exia, y Sigfara loctinent de Mur-
taf, Segua de lo mateia orde, y aixi mateia
dits Justicia, y Juxats faren dotre Concellers, y lo
Senyor puga Corregiane quatre, y porne al
tre quatre en Loch de aquells, y quello Justi-
cia, Juxats, loctinent, Murtaf, Concellers, y
qual seols altres oficials lojen de prestar
lo Jurament en Poder del Senyor, o, de son
Procurador General, y de lo Justicia Juxats
y Senyor, o procurador General Concor-
daren en fer oficials, puquen de pazaula feals
Sens perjuhi del puer Capitols, y perhir
Quintemp Sepuga trause en Consequencia.

Vij Item e erat Pactat, quello Justicia de la pre-
sent Villa, y Baronia, o Son loctinent, en au-
sencia, o en fermetat de aquell tingatota la
Jurisdicció Civil, Sia menester pexa exieria, y ad-
ministrar Justicia, de la manera, que fons huy se
ha usat en la present Villa, y Baronia, ohint
de Justicia, y tenir Cort en los Lochs, acostumats
ab Murtaf, Cexiva, quello Senyor tendra nome-
nat pexa lo Senyor Comes de dita Cort, y Cexiva-
nia, ab que de les pociions, y Sentencias, fara
y donara qual sevol de lo liquiaon puquen fer
via de reque, Recors, o apelacions, o de qual sevol al-
tra manera Recorax al procurador General del

Senyor, y de aquell aldit Senyor, de manera, que
per furs, pragmatiques, y privilegis del feuvent.
Recone està disposat.

¶ Item es estat pactat, que lo dit Justicia, Locatinent,
nidemes officials no tinguen drets dicitio ninguna,
sinotament lo Senyor de la present
Villa, y Barones, o Son Procurador Gene-
ral, el qual en primera, y Segona, y en qual se-
vol Instancias Conega de qualivols Casos avo-
cunat de dit Senyor, y no de altra manera, y dit
Justicia, y Locatinent, per bon Regiment, y ad-
ministracio de Justicia tinguen obligacio de ven-
da de dita Villa, y Termes de aquella de nit, y de
dia, y sempre, quedia menester, Capturas, qual
sevol delinquents, y peccadits e dit Justicia

y Locatinent, y demes officials, perque manax
a qual sevol delictins, y habitadors de dita Villa
y Termes de aquella lo acompanyen, donen favor
y auxili, Importantlos luyones, que ben vint liseses
dici peuniaries, Com Corporals en la execucio de-
les qual, haja de fer lo Senyor, o lo Procurador
General, executantes, o remetentes, Com
ben vint liseses, Si Ja, lo dit Justicia noton-
ques Comissio particular de dit Senyor, lo qual
dit Senyor pregadonax, y Revocat a don bene-
placit.

¶ Item es estat pactat, que lo dit Senyor en
los deutes li davan St. Valluy Postadores
les execucion sien promptes, Començant a penyo-
res, aixi dels Deutes, que per dabo de dita

Capitulacio l'indran obligacio de pagar als
dits Cavalls, Com de penes, y de Regalies, y
de qual se vol maneara de Llans, y de mes drets,
y coses, que li dequen, Com a bens fideials, y Re-
als se sol, y acostuma fer.

xj
Dales drets
del terme

Item es estat pactat, que dit Senyor de Noya
va per a si, y als successors los Bovalars de
dita Villa, y Baronía, que es la partida de
faci Camp dels Lochs, y Baronies de Muntis.
y Suadres, y los herbatges asi de la Serra Com
del Terme General de dita Villa, Lochs,
y Baronies, per a vendre, o arrendarlos a
quib en dit li Senor, donant facultat als dits
Cavalls de dita Villa, per a que puguen pastu-
rar los Ganados foras de dits Bovalars, y de
la porta de dita Villa, Lochs, y Baronies, sots
les penes adits Senyors e sos successors benvidets,
en la qual cosa no sentenquen les Cavalca-
dures.

xij
De la
Penya

Item es estat pactat, que de tot Clam, que es
porra a adit Contra mal factors, Com Contra
Cavalcadures, y qual se vol genere de Bestial
del dretes dels vetins, y habitants de la
present Villa, la pena de dit Clam se haja
de dividir, entre lo Senyor, y lo amo de dita
Serra lo Guardia per iguals parts, y dilo-
amo el porra, sia la pena de aquell, y del
Senyor, aco entre, que si lo dany se fa en oliveres
de la Senyoria en casa, que la Serra sia de
Joanichas, la pena sia sols del Senyor.

Liii
Del Censode
les Cases.

Item es estat Pactat, que tots los veïns, Rabins
dors, y Varallo de la present Vila hagen depa-
gar, y tinguen obligacio de pagar al Senyor, que-
huyls y per temps Serà perpetuament percaru-
na Casa, lo Portal dels que huy ha, e dels, que
sobriran en lo es devenidor, Vint Sous de Cens
fadiço, y Liusme en lodia, y fura de Sent Mi-
quel abtot dret emphyteutich.

Liii
De la partitio
de fruits

Item es estat Pactat, que los dits nous Pobles
dors, y los Successors de aquells, Els Varalls
que per temps Seran en dita Villa, y Baronia
perpetuament, hagen de pagar ab dit Senyor
tots los fruits de forment, ordi, Avena, Dada,
Pavia, llç, Segons, y ortaliga, y tot qualsevol
allegueres de Llans, herbes de qualsevol
especie sien que esculthian, y per temps se faran
en les hortes, Barrancho, y Argoleros, y Jexres
que de qual sevol manera es reguen, y per
temps se regaran, al quart, coe una part per al
Senyor, y les tres per al Varall, la qual part del
Senyor dit Varall la ha de portar als graners,
y puesto, que sea a l'ultima part, aixien la Casa
del Senyor. Com en qual sevol Casa que los Se-
nyor, en la present Villa francament, l'obra
facultat dit Senyor pera, que qualsevol Varall
puga fer finc en quart de Janicada de ortali-
gas per a la casa de la qual lo Senyor tambe
puga collir pera la casa Senyorial.

xi
De l'ornament

Item es estat Pactat, que dits nous Pobles

don, y sus Successores Pavañ, y habita
don en la present Villa, tienen obligar
io, y hacen de pastar abto Senyor, que huy
es, y per tempo sera tota la Serra de Torment,
Avana, ordi, Lijella, Senteno, Gauda, Bar
nella, Safra, Margalua, y altres qual
sevol genero de Trana, Collita, lins, per
ber, ala Sierra, coe. una part per al Sen
yor, y los Sinch parts per al Vall, la qual
part tocant al Senyor dits Pavañ, la hacen
de pastar als Trancs dela Casa de dit Senyor
y al puerto aora acostumen pora fran
cament

xv
Del Alfo
103, lo q. es
franc, y lo q.
deu pagar.

Item es estat pactat, quells dona facultat adits
non Poblador Vall que per tempo sera
pera, que puguem fer enu heretate fins aq
necales de Alfaltes per aora de aquells
pagant per cada una Sançada al Senyor, que
huy es, y per tempo sera Dor Soubz y Sordines
en ala, y feta de Sant Miquel, y si vendran
dita herba fora dela present Villa hajer
de pagar lo quant del preu que vendran.

xvi
Del modo de
partir la
Palla

Item es estat pactat que dits non Poblador
Cloverins, Vall de dita Villa, queson, y
per tempo seran hajer de pastar tota la Palla
dela Collita aixat dels Sinch del Vch Com de
Sera ala Sierra, coe. una part per al Senyor
y los Sinch parts per al Vall, la qual gal
la hajer de penar lo Senyor en la Palla

quant li parixeria dels que faran Paller en
Saperfectio, y el quino fara Paller ha de
portar Capat del Senyor pertanyent ala
Paller de la Casa de la Senyoria Fran-
cament

XVII. Item estat Pactat, que los dits nos Poble
De la partida } Dons, que huy Son, y los Vasalls, que pertemp
dels fruits } Seran tinguem obligacio y ha de de partia
de l'Albres } tot equal de vola fuyts, de qual de vol gene-
ro de Nobres aidi de horta, Com de Seca, que-
huy Son, y pertemp Seran altres, co es dos
parts per al Vall, y una per al Senyor, en
esta forma, que lovi se ha de de partia fet, que-
sia, y clar, en la al Madera, tant lo Senyor
la part, que li parixeria, los Honores en los
Nobres, exceptant Caxofes, y figues los quals
se ha de de partia, los Caxofes que es Cullir en
en los Caxofes aidi de horta Com de Seca
se ha de de partia Segues, que sien a hor
lo Senyor Volara, los dits parts per al Vall
y la quarta part per al Senyor, y los figues se-
ha de de partia Segues, que sien aidi de horta
Com de Seca ala Sirona, aco es sinch parts pe-
ra el Vall, y una part per al Senyor
y dels Nobres de fuyta, que no es fuyta com es
nigiorgeria Cullir en aquella para sacana lo
Vall, y tambe lo Senyor Ser partia al
guna, y si es para nigergeria se ha de de partia
de la dalt lo Senyor altres Com dits es dels
de mes Nobres.

ells, y als seus en los Carrachs, y en los de
mont d'els, y ab les obligacions, infrascriptes
les Cases, y Sexes, que cada de aquells teenen
manades fins en numero de Cent Cases, y he
retat lo que millor lmes comoda ment li
pareyxa, sea adon beneplaci, y lo ^{que}
encascuna Sexa, que es el Sublira siendel qui-
tinda lo sol dela Sexa, de manera, que eningu
del dia del Subliment en avant, pugua tenir
Sengoria enningun gener de Arbores, que lo
sol dela Sexa no li sia establida, de tal mane-
ra, que eningu tinga Arbores en Sexa de altri
exceptuant les Arbores dels Partides dela
Pexera, y Alfaya.

xxij

Dela xera
vacio de
tots los Ar-
bres y her-
tat.

Item es estat Pactat, que lo dit Senyor es Rex
va percell, y a to Successors tots los Arbores de
oliviers, y Carrasfers dels Partides de Montis
y Suagres, y Benipim, y la Plana, lesquels
en ninguna manera volui enten donar apar-
ticio, ans aquells se lliura per Integrum pe-
ra aquell, y a to Successors, Com fins hoy son
estat, no obstant les Sexes, a hon aquelles
estan plantades utique en comanades, y se la
jen de establir, y establiquen al Vicari
Canell de dita Villa, no obstant lo Contingut
en lo antecedent Capítol, y aisi mateix se-
xeraca dit Senyor percell, y als seus tot
equal sol gener de Arbores Silvestres
y que no fan fruyt de pastiu, que estan

entots Les Jexres, l'Exmens de dita Villa
 y Baronies pexa el que ben vixist li Senar,
 lo qual no denou de aquells Joren, Jore su-
 mix quen taltax, sots l'upenes adit Senyor ben-
 vistes.

xxiiij
 Deconduci
 Azuts y ce
 quies, el qe
 renen deues
 Algolech
 d'horta

Item estat Padat, que qual Sevol dels
 Varalls y Verins de dita Villa, y Barones, que-
 tinda horta, o Algolech en qual Sevol del Bar-
 xachs de dit Jexmes tinga obligacio de fer
 y Conueva lo acut, y Cegues com se solia
 Jex entemp del Jorico, y no Jentho puxa
 qual Sevol dels Interests Juinstancia al Se-
 nyor, o a don Procurador General, o Al Jex
 Tada de dita Villa, o al Cegues mane als In-
 terests, o Regans de dites Cegues, y acuts
 netepor, y Con aquells, y Simenutex es
 lo Jacer denou, ab les pene necessaries lo lo
 Senyor, que Juy a y pex temp Jexa pex son
 Jro Jui Interes puxa Jex Jex als dits Interests
 ab les pene ada quell ben vistes, dits acuts
 y Cegues, Sempre quemenutex Jexa, y si l'ipa-
 deia Jexa, lo Juxa Jex Jex a altres Persones
 agarto de dits Regants, aco es entes, que si-
 ga en any, que Jaxa Jex Jex pexa Regants
 o queno siames lo Jex ball, que el benefici-

xxiiij
 Del Jex

Item estat Padat, que lo Jex Jex que Jex
 ra en les Cases Consals de dits Varalls, en les
 Jores Jexes en qual Sevol Jax de lo Jex
 mens General de dits Villa, y Barones

de la de porar en los Jueves, que dits la
alle tinda en la dits Jueves, los lespe-
nes adit Senyor benoviste

Luismo

Item es estat Pactat, que de totas las vendas, Do-
naciones, y Juras portaciones, y de qual se olerge-
nere de Jades, que Jaxar hajan de pagar lo
Loisme adit Senyor adon Sous per Jura, y
lo mig Loisme adon per Jura, exceptat lo
que conforme a fidel Regne no deulloime

xxvi

Item es estat Pactat, que totas las dits prati-
cions de Juras, Juyes, herbes, y collites, quan
dits Vall de Jax, y Responde, adit Se-
nyor Segons es adit en la Jura en Capitulo sien
Cen ordinal, al fadiga, y Loisme de totas
le dits Jexas ab pendi et em pendi et ha-
gaden Jimpex peturum en do deputi Jax-
minis

De paxar lura
me q. extant
tes las Jexas
benoviste p.
lo Jax en lura
may fadiga

xxvii

Item es estat Pactat, que los Vall tinger
ab lora de tenir netes, y Con Hades les Ce-
quies y acuts de les Cequies de la Villa
les qual sempre que menester sera haxende
netes Jax Juntament ab lo Jax de la, y es con-
dore de aquelles, y si algunas Joxes Jaxar
menester la Senyor haxa de donar Mestres,
y Cals Jax menester de Joxes, y lo demes de
maneres, y pendi lo Vall, y si algu-
na Jura de J. Si menester haxa lo Senor
de donar la Jaxa ment, y la Jaxa y Ce-
quia de la Joli de haxa de Con Hax, y

Azules y Ce-
quies

señoría aduñidos Comunes del Señor
y Regantes de esta Ceguia.

xviii Dela obla
cio. de cot
duia ala Al
mazera les
Pezes
Item, es estat Pactat, que totes les pezes, que lo
Señor haja menester en la Almazera adi
gexes, Biques, Reglos, Jafes, Jimpleres, fusells,
anous, y demes pezes, qual se vol, que sien,
tinquen obligacio los Varalls de portualles
que se han menester francament, y si se han de
comprar los Señores lo haja de pagar.

xviii Guardia
nache
Item es estat Pactat, que la Soldada, o Solda
des dels Guadianes, y Ministres, y hauea en
la present Villa se haja de pagar de la matei
ria nache, que fin hauey se acostumat, que es
trent an de delmar ni partia de tot munes lo
Guadianatge, y si se ha menester aumentar
dit Guadianatge para hauey de porne al
gun altre sia de la matei da manera que
ta dit, lo qual Guardia haja de por, y de pe
dia lo dit Señor, Sen en tomesers lo dit of
ficials, ni Varalls

xx De les Re
gales
Item es estat Pactat, que lo dit Señor se
Nueva Jote les Regalies de la present Vil
la per quant lo temps son etades Sues, es es, Mos
t, Jender, Jor, Almazera, Canicera, Jover
na, y Heca, Hostal Sabonera, y qual
se vol altra quey haja, y queno sen faren
denores, ni sen quenen Jex, queno sien del
Señor

xxxi De l'Alm
Item es estat Pactat que ningun dels Varalls
puga hauey en la Jeyua bastant en la Mati

puja anatamot die fora della Villa, ni menys
anar a coure a, altre fan Soli les pones al
Sennyor benoites li sien havent hy Recap-
te endites Regalies.

xxxij

Detenda y
los vasallo
com han de
vendre el
oli y vi de
recollites

Item es estat pactat, Se prohibeix, queningun
Cavall ni Poble dor puja Vendre Vi per me-
nut, Sino al canters, y migi Canters, y no a
quartes, ni tan poch Oli Sino seia a azobes,
y miges Azobes, y a on entes, que lo ait Vi, y
Oli Si de Sacollita perquesino comanexa al-
guna no es puja Vendre Sino en la Taverna
del Sennyor, y lo Oli en la tenda, y a loma
teia dits Cavall no puguen Vendre, en ningun
dia ninguna manera de peida Salada, ni
azos, ni ninguna altra cosa tocant a les-
tendes, y lo Forasters, que portaran dites pro-
visions a dits de Vi Com de Cose de Venda so-
laments puguen Vendre Cada Semana Ondia
lo Vi, y lo de Cose de Venda pagant dos
diners al Dender Conforme es en Practica.

xxxij

De for lo
oli en la
Almazara
del Senyor

Item es Pactat, queningun Cavall puja Trau-
re de la present Villa, y Sennens de aquella
ninguna manera de Oliver Vendre, ni adoba-
des, ni anar a for Oli fora della Almazara
della Seny licencia del Sennyor Sot perade
Vint, y Cinch Sines per cada Vegada que se
proua havent ho fet, y a loma teia no es puja Trau-
re per a Vendre fora la Villa, ni en aquella,
ni ninguna altra cosa de fuyte, que lo Sennyor

Y llonga dret Seny licencia, Sots l'ama teina
pena.

xxxiij
teular

Item es estat Pactat, que qual secol Perso-
na, que voldria per Paula, y Rafola en lo
Jallaz del Senyor l'habaja de pagar Soudret,
que es deu peçes, vna, o, lo que es Conuertazar
Conforme l'amanera de oña so faga.

xxxiij
Del aygua
pera el ort

Item es estat Pactat, que dit Senyor se re-
serua la Aygua, que se ha, acostumat fins-
fins, que es tota los Dilluns dela Ceguia de-
la present Villa pera Regar lo hort de
de aquell

xxxiij
Delo Pins y
delo Abres y
sarrancoran
les roques
son del 8.

Item es estat Pactat, que ninguna Persona faga
Focax mitallas Linin quichich, ni Taor, que sia Vent,
ni per Carbo, Seny licencia del Senyor Sots pena
de Vint, y Cinch Soudres, y si es cremada algun
Linax per descuit, o de altra manera en correu
en dita pena, y pagar tot Soudre Conforme se esti-
maia per Persones la penes, y dels Tribus que
Secaran de qual secol genero, que sien fonguer obli-
gacio dits Cavalls de arrancar lo present la Pa-
mes y des Sant les roques pera el Senyor.

xxxiij
Depodeia
fi arrancar
el Abre que
resit per les
regales

Item es estat Pactat, que si lo Senyor haureme-
nerter algun Tribu de oliveira pera obra de
Mali, Almaceria, o en qual secol altra part la
Jugatalla a hon l'atrobe Seny pagar Cosa alguna al
amo de quiseia dit Tribu.

xxxiij
Delo Sen-
dra

Item es estat Pactat que lo dit Senyor veda ab
lo present Capicel que ninguna Persona de
la present Villa ni fora de aquella puga fer

Sentia en lo present *Sexme* des de lo *Caxals*
que estan en la *Partida del Marro* fins al
peu de la *Serra*, ni *Canas* ningun *Genere*
de *Canas* Sens *licencia* de dit *Senyor* *Sotiles*
penes que benoist li *Sera*.

xxxxviii Deno poder desimalar, sin licencia del señor
Item es estat *Pactat*, que per ningun *Temp* nin-
gun *Cavall* ni *Poblador* en dita *Villa*, y *Raxo*-
nia *que*, ni per *meia* de *Simalas* ni *tallas*
diverses, ni *razones* sino es ab *expresa* *licencia*
y *conciencia* de dit *Senyor*, que *huy* es, y per *temp*
Sera, *Sots* pena de *Cint*, y *Cinch* *liras*, per *cascu*-
na *vez*, que lo *Contravifia*, y *altres* penes a
dit *Senyor* benoistes, y quant *sedesimalara* ab dit
Orde, y *licencia* del *Senyor* se *haja* de *partir* tota
la *terça*, que *enderimalara* *fallada*, *queria* les-
do *part* per a el *Cavall*, y la *una* *part* per a el *Se*-
nyor, y *Sic* *Juan* *Carbo* es *partida* *fet* *queria*
lo *Carbo* en lo *modo* de *Sus* dit.

xxxxx Deno imposar penes y fer peccades
Item es estat *Pactat*, que dit *Senyor*, que *huy* es,
y per *temp* *Sera*, o *Son* *Procurador* *General*
Segons la *Ocurrència* del *temp*, y la *freqüenta*-
ció de *Casos*, o *delictes*, que *fazan*, o *cometran*
y per a bona *administració* de *Justicia*, y per a
les *Cobranças*, y *Regalies* al *Senyor* per *tanques*
y per a *altres* *Coses*, a son *albitre* *puga* *impo*-
nar les penes *ai* *pecuniaries* *com* *capitals* que
benoist li *Sera*, y *per* qual *se* *vol* *exider*, y *que*
conira *cons* *Soni* que de dita *Imposicio* de penes
Se *puga* *appelar*, *Reconex* *apre* *Clamar*.

xxxiij Item es estat Pactat, que lo dit Senyor
de
causes y los Seus que perpetuament Sexan de dita
Villa, y Baronia, tinguen llibera facultat de aduinar, y evocar qual sevol Causa
dici civils Com criminals, que sexan pendens, o
denou Stractaran davant lo Justicia de dita
Villa, y Baronia en qual sevol punt estigueren

xxxxiij Item es estat Pactat, que dits Cavalls, que ara
Son, y per temps Sexan no puguen valer, ni
General de Estatuts, ni Ordinacions algunes, que
primerament no sien decreta des aprovades Rati-
ficades, y Concedides per dit Senyor, y los Seus, que
per temps Sexan, ni puguen inter porar o ningunes
penes pecuniaries, ni esclachas entresi Sense la preta
licencia de dit Senyor Sota les penes a dit Senyor
ben vistes, e ordinades no puguem aduntes a tenia
ni per Consell General, que primerament, no dema-
re, y obtinga licencia de dit Senyor de claxant
li al demanant aquella Seccion que sehan de
tractar en lo qual Consell General no puguem
pas porar altres Cap, Sino lo que a quella hau-
aan manifestat a dit Senyor Sota pena de do-
centes lliures, y altres penes, que de Justicia es-
tan des portes per cada una vegada que lo Contra-
dixan

xxxxxij Item es estat Pactat, que dits Cavalls no tinguem obli-
gacio de pagar ninguns Censals, aixi dels que la veuins
de dita Villa Ne ponien Carregats per sos Ob, consells
Carregats per ob del dit Senyor.

Idem Tractatus Inter nos executioni deducendo
et omnia Supradicta promissa adimplendo sci-
entex etc. Tenore presentis etc. Ego dictus Don
Vincencius Bellvis, Dominus dicta Villa et Pa-
roniarum de Belgida, Muntri, q Suagres de
novo Stabilis, et Inemphiteotem Concedo, Tra-
do, Sauguai trado Vobis dictis Michaeli Ses-
plagues, Antonio Mathieu, Joanni Foxmo, Mi-
chaelli Mico, Antonio Sempere, Nicolas Mar-
ti, Joanni Foxmo, magori dicum, Josepho Coca,
Joanni Garet, Vincencio Santa Maria, Micha-
elli Solex, Gregorio Solex, Petro Oriens, Jacobo
Capixi dicum minori, Natali Perez, Joanni
Sans, Alouio Rodriguez, Capari Foxmo, Petro
Santa Maria, Petro Borrada Hieronimo
Foxmo, Francisco Luna, Estephanus Sanchiz
Joanni Carrasco, Joanni Amas, Petro Albert
Bartholomee, Martre, Vincencio Sans, Joan-
ni Sesplagues, Joanni Foxmo el Poig, Mi-
chaelli Finer, Joanni Mathieu, Suavico Joan
Jacobo Capixi dicum majori, Francisco Solex
Capari Mat, Antonio Joanni Luna, Fran-
cisco Albert, Petro Carrasala, Andree San-
chiz, Francisco Maciz, Vincencio Gilbert, Pe-
tro Pont, Joanni Pa, Antonio Albert, Joan-
ni Canyon Baptista Perez, Eneaxi Poig,
Francisco Perez, Petro Sans Vincencio Secoe
Mangano, Francisco Costa, Silvestro Mol-
la, Bartholomee Borrada Bartholomee du-
ra, Petro Mico Jacobo Foxnet, Petro Suagan

Simon Imae Bernardo Sabado, Bar-
tholomeo Perez, Nicolao Mico, Vincentio
Steve, Petao Colomer, et Jacobo Compang
Cavallis Vicinis et habitatoribus dictarum
Villae et Baroniarum de Belgida Mun-
tis, y Suagres presentibus et acceptantibus
et Veris, Domos et Terras meas, quas
habeo in dictis Villa Baroniarum de
Belgida, Muntis, y Suagre, et Interminio
et Terrano Muntis, cum sensibus, factis par-
titionibus fructuum, Capitulis, et conditio-
nibus Supra dictis et non aliter nec alio-
modo, et quod in dictis Domibus, et Terris
et Veris non eligatis proclameis nec
eligere nec pro clamare possitis alium Do-
minum Directionem et Iudicem, nisi meos
Successores quoscunque et Iudices quos ego
et mei elegerimus et delegerimus sub
pena Commis, et non Revocatis Vos nec Ver-
tice Successores ad alium Iudicem sub dicta
pena Commis et non et Veris Teneatis acce-
neantur mihi et meis anno quo libet sol-
vere Fructus Censuum, Redactus, emolu-
menta In Supra dictis Capitulis Specifica-
ta, et Contenta et Interminio et Terrano Conten-
tis, quod Stabilimentum etiam facis ad-
vendum, et Conservationem Bonorum adquire-
torum ad bene meliorandum, et non de Terris
ramdum et cum dictis Censibus Regalijs

fructibus, partitionibus, pactis et con-
ditionibus Supradictis, et non aliter, nec
ali. nec alio modo et Promissis Vobis et res-
tibus per me et meos facere habere tenere
dictum Stabilimentum, et contra Illud-
minione Venise palam, et occulte ali-
qua ratione et causa sub obligatione bo-
norum et Iurium meorum etc. Ad hoc cau-
tem nos Supradicti Omnes Vicini et Paritato-
res, et Cavalli dicta Villa et Baroniarum de
Belgida adquirentes, sive recipientes a Vobis
Supradictis Don Vincentio Bellvis Domi-
no Nostris predictarum Domus, et hereditates, et
dictum Stabilimentum, quem vos nobis factum
Cum pactis obligationibus, partitionibus fruc-
tuum, Conventibus, Realibus, et alijs obligatio-
nibus de Superius dictis et enarratis, pro-
missionibus, omnes Simul, et nemine discrepante
et nomine Universitatis dicta Villa, et Baro-
niarum de Belgida et Singularium persona-
rum Illius Vobis dictis Don Vincentio Bellvis
Domino predicto presenti et acceptanti et Succer-
soribus Vestris in dicta Villa, facere, habere, te-
nere, Complexe, et observare intotum omnia con-
tenta in dicto Stabilimento, et in capitulis, et pac-
tionibus Supradictis, et solvere et pacare Vo-
bis et vestris, anno quolibet In suis Terminis
Cenas et fructus de Superius nominato modo
et forma Superius dictis, et facere, et com

plene omnia predicta ad nos pertinencia
et promittimus etiam nos esse bonos et fideles
Cavallos. Vestros et Successorum Vestrorum
in dicta Villa et Baronijs, et promittimus
prestare Iuramentum et homagium fide-
litatis, et Ideo cum presenti, in presentia Nota-
rij et Iurum. Infrascriptorum, dictum Cor-
porale Iuramentum et homagium fidelitatis
et Vallagij in manibus et p[re]s[ent]e Vestris more
Solito prestamus virtute cuius promittimus Vo-
bis reverentis esse bonos et fideles Cavallos, et
vos tanquam Dominum nostrum paxare et con-

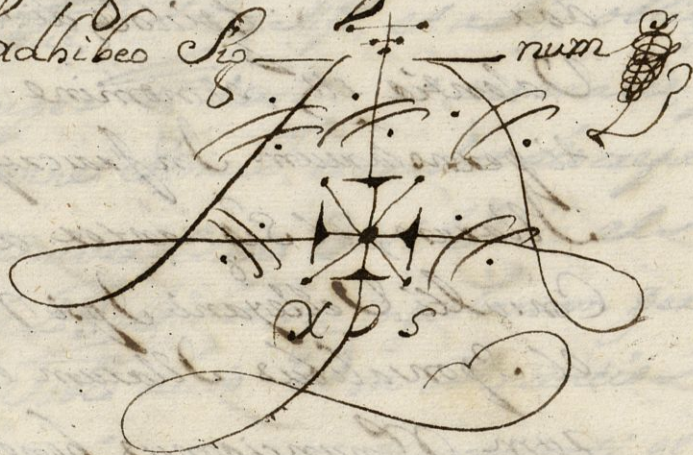
plere omnia predicta sub obligatione bonorum
nostrorum et dicta Universitatis et Singulari-
um eiusdem Renunciantes Beneficijs dividen-
dorum Episcop[ati]s divi Mariani et foris
Valentis etc., et nomine mulierum Certifican-
ti p[re]sentatum Infrascriptum de Juribus
Illarum, et Signantes de Beneficijs Senatus
Consulti Vellegani Ip[s]i Renunciamus dotibus
et Sponsalibus Illarum etc.^a nomine mino-
rum Renunciamus Beneficijs Constitutionis In-
tegrum et omni alij etc.^a quod est Actum
in dicta Villa de Belgida etc.^a

Inter Huius etc. Sunt Iosephus Pie-
ro Actor dict[ae] Vill[ae] de Belgida, et
Didacus Lopez Securi fer, in dicta Villa
Resident[es].

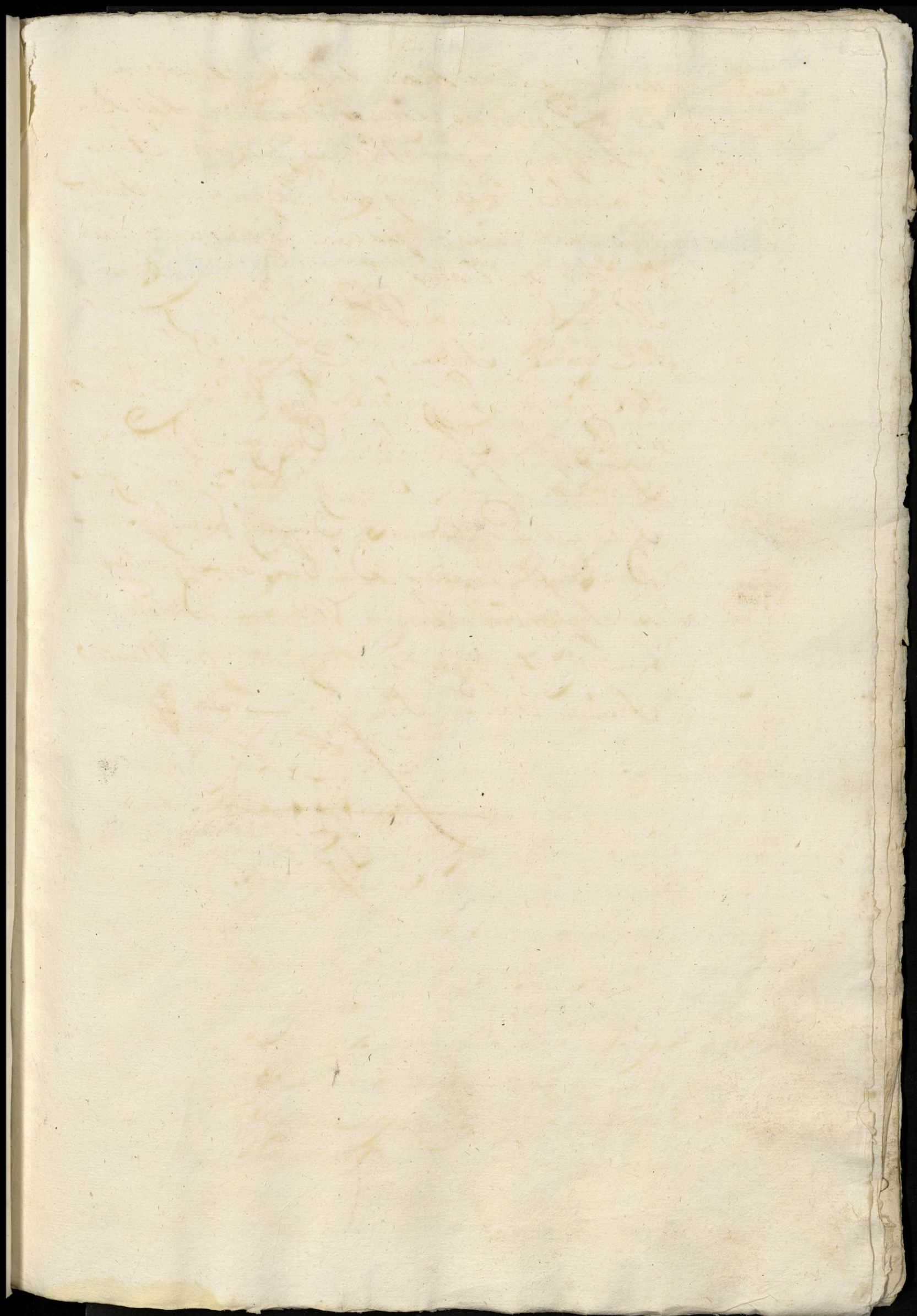
Per invocationem Stabilimenti Generalis Instru-

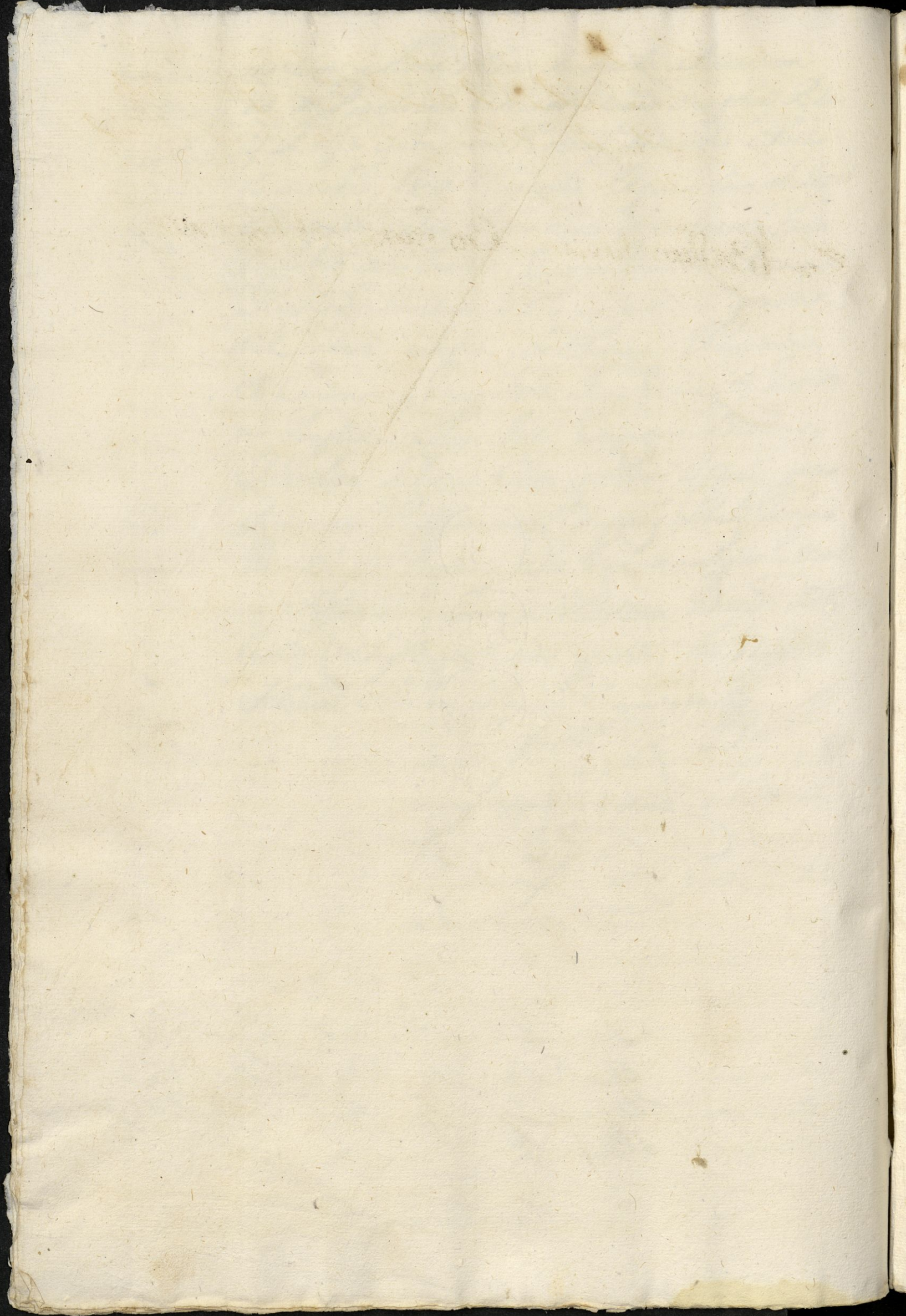
mentum a liena Manu laxatum ab tractum-
et a Prothocolo Actis Notariis Onuphrij Bla-
rij Boija quondam Notarij presentis Citta-
tis Setabis, illius Receptoris: Elquia tam indu-
dicio quam extra supra dicto instrumento fides
indubia attributa, Gauger Dominicus Devero
Regia Auctoritate Notarius publicus presen-
ti Civitati Setabis, de Expressis Voluntate,
et Consensu Hypotheca Anton Vidua, et Ioan-
nis Baptista Colom Iuris Utroque Doctoris,
Heredum Ludovici Colom quondam Notarij, pro-
dictorum Prothocolorum Onuphrij Blasij Boija
Domini, et Regentis, Die Vigesima Septima Mens-
is Septembris, Anno a Nativitate Domini Mil-
lesimi Septingentesimi quinti, hic Meum
Solum adhibeo S. num.

Establement General fet, y format, per lo
Señor del Loch de Bellus en favor dels
Pauall, Vekins, y Kavitadors del dit Loch.
Ut intus.

En Bellus fueron 30 sus pobladores.

Dr. John
Small, Clerk of the Court
John de la Roche en fure des
John de la Roche, fure fure fure

En l'absence de son p^{re}labore

Die Undecimo Mensis Julij

Anno a Nat^e Dni MDCCXⁱ

In Dei nomine Amen. Nosseint Universi quod
Nos Don Franciscus Bellus Dominus Locorum de
Bellus, et Corbera Intra Generales Terminos Civi-
tatis Patrice Constructorum indicto loco de Bellus re-
pertus ex una, Matheus Cuguoxella Justitia dicti Lo-
ci, Philippus Cuguoxella, et Vincentius Tomas Jurati
dicti Locⁱ de Bellus, Damianus Cuguoxella locum
tenens Justiti^e, Damianus Cortija, Augustinus De-
dugo, Joannes Puer, Baptista Saffa, Micael Bena-
vent Josephus Pastor Petrus Cuguoxella, Vincen-
tius Pastor, Jacobus Hortis, Martinus Cuguoxella, Fran-
ciscus Eximeno Sacerdos minor, Petrus Albinyana,
Laurentius Tomas, Joannes Guinbis, Franciscus
Moatongo, Josephus Mathieu, Christophorus Cu-
guoxella, Sebastianus Mico Bartholomeus Corti-
ja, Franciscus Garcia, Joannes Pastor, Baltha-
zar Pastor Vincentius Pastor natumayor Vin-
centius Pastor natum minor, Joannes Benavent, He-
nonimus Pastor, Jacobinus Tomas, Damianus
Pastor et Pacharius Cano, omnes Residentes in dicto lo-
co de Bellus, parte ex altera conjuncti, et congregati,
in domo Domini dicti loci de Bellus, Soli pro nepotij^s
tractandis Universitatis dicti Locⁱ de Bellus Soliti
sumus Convocati, et congregati, Iura de ordine et
mandato Domini Nostri Regis Philippi sextij, fe-
liciter Regnantis, Cum Regia practica publi-
cata. Regno Valentie, sub die Decimo
secundo Mensis Septembris Anno Amplitudinis Domini

Millesimo Sexcentesimo nono fuerunt Capuli et Pa-
niti et presentis Regni Valentie, et a Regni
Hispanie Omnes Sexaceni presentis Regni, qua de
causa dictus Locus de Bellus fuit de populatus, eo quia
Pavilli Picini et habitatores Illius erant Sexace-
ni, et Ita Ego dictus Don Franciscus Bellus cum
suma diligentia tam pro conservatione suarum ditionum per-
sonarum presentis Regni mihi tamquam Domino dicti Lo-
ci Concessit, quoque promerito inter omnes, et in dicto Loco Suc-
cessionum et conditionum, dictum locum de Sexonis Chris-
tianis populare Concessit, et ita fuit tam populatum de pro-
dictis Residentibus, Et cum sit justum dictas Domos et
Sexas dicti Loci Stabilire, et in enphiteutem, Pops
Supradictis Residentibus in dicto Loco dare, et quia ip-
sas Suffulgetis, Cultivatis et in eis Laboratis et em-
erentia, et red dictis mihi, et Successoribus meis tam-
quam Boni Pavilli, et enphiteuti paratis, et
Solocatis, Convenimus de Conservatione, et Subsidio
Domorum et Sexarum, et aliarum Nam dicti loci
et mihi Domino Illius pertinentium in modo infra-
nominando, et in capitulis immediate sequentibus.
Primo et ut patet, ac inguit, et Concedat entis lo Senyor
del dit Loch de Bellus, de una, et lo dit nova Pobladors
et Pavilli del dit Loch, de altra. Que dedit Don
Francisco Bellus Senyor dedit Loch de Bellus Concede-
re, et estableci acen del dit Pobladors la forma, y ge-
neral de los dch Condenes, en lomo de, y forma, y
manera que millor Separa fent fin en numero de qua-
xanta Cau Daquelles que comoda ment repartir fex,
fent de la qual lloch Respectivamente ab en millar

Y no deterioras ab lo Cens de Sadiga, Sioime, pactes,
Carruchs, particions desu especificadors, Ntuzanc
dit Senyor peyasi, q aor successors tot lo dit de Sa
diga, Sioime, e tot plenat enphiteotich, que cor
forme a furs del present Regne Los Senyors directes
se poden y de huen Ntuzar.

ii
Item es estat pactat que los dits nros Pollados se hajer
de a Vassallax en lo present Loch de Bellus, y presen
tar los Jurament, y homenatges de fidelitat acostu
mati. Segon los Vassalls acostumen, y han acostumat pre
sentar solamentre al for, y Jurisdicció del Senyor que
huyes, y per temps Sexa en lo dit Loch, entant quant per furs
del present Regne lliu perones, y lliu lo exercici de la
Jurisdicció, adí Civil Com Criminal.

iii
Item es estat pactat, que tot lo dit nros Pollados, e suc
cessors, e Vassalls en lo present Loch, hajer, y tinoren
obligació de pagar Cacun any al Senyor que huyes,
y per temps Sexa en lo dit Loch de Bellus encascondia,
la Festa de Sant Juan de Juny, Cacun any cada de
aquells perpetuament Quaxanta Sous Reals de Valencia,
per lo Cens, de Casa, y heretat, arabes es Vint Sous per canu
na Casa, que huyes, y per temps Sexa, y Vint Sous per la
heretat pagadors com dit es de Sur, Com a Cens de Sa
diga Sioime, e tot plenat enphiteotich, Segon furs
del present Regne de Valencia ab lo qual Cens se hafa
de fer, o faga dit e present establiment.

iiii
Item es estat pactat que los dits nros Pollados e Vassal
ls, se hajer de obligar peyasi, e sos successors, a Ntuzar
Continuament, ab son Domicili Casa, y Capma
yor en lo dit Loch de Bellus, y lo qui faltaxa per

temp de mig any Continuo en dita Residencia per-
sonal, encorrega en pena de comis, dela Casa, y here-
tati, quetinda en lo dit Soch, y Son Terme, lo qual Comis
sea fer Seny forma de proce, nialtra Solemnitat alguna.
¶ Item es estat pactat, que si per algun temp qual se vol
de dit Poblador, o Vassallo, o Successor Voldran anar
en del dit Soch, primer ans de totas coses ha de con-
tar en lo Senyor de dit Soch que huy es, y per temp-
oral y paorali, lo que li deuen, y feta la dita pagatin-
guen facultat de Vindre la dita Casa, y heretati
a forastero a Persona de dit Soch, que no tinga Casa
ni heretati, la qual Venda no puga fer, que primer
lo dit Comprador, no e oblique, a recidia Personalment
en dit Soch, y dinudo mesor portar la Casa, y a
Vassallase en dit Soch prometent Residencia Personal Sob-
pena de Comis de les tals Cases, y heretats, de tal manera
que no sentre en lo modo, que dit es de Suo, en venint dit
nou Comprador a dita Residencia Personal para lo dit ter-
mini, dita Casa, y Terres Seny ninguna forma de Subi-
re proce, Viter Cominades, y la Senyoria Util Nete
consolidada a la directa.

¶ Item es estat pactat, que ningun de dit Vassalls, y no-
us Pobladors de dit Soch de Bellus puga Vindre, ali-
enar ni transportar Casa, heretati ni Terres a alguna dels
quetinda, y si Sexan Stabliats que primer no ha
gen para quatre anys Continuos de Residencia Personal
en lo dit Soch Contadors dela dia del present acte de
establiment general en avant, y si dins lo dit ter-
mini de quatre anys Sen voldran anar a dita Casa y he-
retati, Nete per al Senyor de dit Soch, y estiga

ades possidit del Senyor dedit Loch de Bellusfer
ne a se voluntate Com de Cora propria.

viij

Item estat pactat que de totas lliures alienacions
transposicions, Particions, y qual sevol altre genero
actes que es fayan de dits Cases, y Sexes se hagen de pagar
a dit Senyor que huy es, y per tempo sera lo que de
Loisme a Da Son per lliura, y Comis Loisme a Son
per lliura en cas de Casuament reuerat. En actes,
que conforme aforals disposicions no dequen dut de
Loisme, y que dits actes de Venda, alienacions,
particions, y qual sevol altre genero de actes fahedors,
Lo hahja de rebre, y Notari Notari, que beneuit se
ra al Senyor dedit Loch sota pena de Comis.

vij

Item estat pactat que lo Senyor dedit Loch de Bel
lus reteneva per si, y a los Successors lo dut de Regalies
de Son, Carniceria, Heca, Molis, Senda, Mortal, Jave
na a Senyor pertanyenti en dit Loch, y que los dits nous
Pobladors, y Virallls de Son, y hereditadors del
dit Loch de Bellus, que huy son, y per tempo seran tin
guen obligacio de Courre en lo Son dedit Loch, y no
en altra part, Comprar lo pa de la Heca, molere tot
genero de pans, y picar los Arrozos en los Molins de
dit Loch, Comprar la Carn en la Carniceria, lo
Vi de la Javana, y Virallls de la Senda dedit
Loch, Sota pena de Seixanta Sous per cada una Virada
que contra vindran, haventhi sempre recapte compe
tent, Encalcuna de dits Regalies Respectivament, aco
empeso entes, que puquen Vindre lo Vi, y oli de
migi Caners, y migis ambes en amunt, qual sevol genero
delligums, y fons de Baulla en amunt, y lo Arroz

de quateras en amant event de recoltes propres Sots
l'adems dita pena de Seixanta Sou, y altres penes a ar-
bitre del Senyor dedit Loch, que huy es, y pextemp sera-
Viii Item es estat pactat que los dits non Pobladors, y Parals,
y Succenors de aquells que huy son, y pextemp seran
en lo dit Loch, Sientenent, y obligats a fer les obres neces-
saries en cascuna d'elles cases, que aquells tindran pera
la conservacio, y perfectio de aquelles, y Causa de aquel-
les, y tenir ben procurades, y Conseruades les Reretats,
que Causa de aquells tindran, a les, y costum de bon Lau-
rador aben milloras, y no de teixonar Com abons Parals,
y enphiteotes, y no fento, Si cas de Comis.

X Item es estat pactat que los dits non Pobladors, que
huy son, y pextemp seran perpetuament en dit Loch
de Bellus, hant de part, y partiquen a lo dit Se-
nyor, y a los Senyors Succenors, en dit Loch, tot los
fruits dels arbres de qual qual especie sien, ainst en
la horta, Com en lo seu dedit Loch de Bellus al
terc cop, los arbres para el Saurall, y la lencera
part para el Senyor, posada, y portada la part del
dit Senyor dins la Casa del Senyor en ondegut
Loch, y los puertos, a hon se acostumen porax per dits
Parals, dempt lo fruit de la fulla que se ha de par-
tir onls arbre, Olives, y chandexes oli en bral-
macera dedit Loch per dits Parals, y la part
tocant al Senyor aximateix se ha de portar, y por-
tar en la Casa del Senyor en les Cases, y lo chaco-
lumat francament.

X Item es estat pactat, que dits non Pobladors, y
Parals dedit Loch de Bellus, que huy son

¶ pex temps Sexar en dit Loch perpetuament ho-
jen de pastia, y pastia quer ab lo dit Senyor, y al
Senyor Succesor en dit Loch tots lo grans de for-
ment, Ordi Dada, Ixo, y tot altre, qual secol
genere de grans, y legums, Pi, y Canem, y tot qual
secol altre genere de collita, y esplets del qual secol
especie Pier, que escolliran en la horta, y Sexes del
Rech de dit Loch, Seime, y Ixoitori de aquell al
quart, coes, tres parts peral Janall, y la quarta
part peral Senyor, gento Seca, ala Siena, coes, cinch
parts peral Janall, y la Siena part peral Senyor,
porats dits fruits, y grans nets, y Comcomos en los gra-
ners en la Casa del Senyor per los dits Janall,
francament, y la particio de Pi, y Canem amorat
queria, al quart, segon es dit de sus.

Xij Item es estat pactat, que los Janalls de dit Loch de
Bellus l'inguen obligacio de pastia, y pastia quer per-
petuament la palla procedida dels grans de forment,
y Ordi Collita en lo seime de dit Loch, ha de en la horta
Com en lo Seca ab lo dit Senyor de Bellus, que huyes y
pex temps Sexa al quart, coes, quatre parts peral
Janall, y la quinta part peral Senyor, porant la
part tocant al Senyor en los Pallers de la Casa del
Senyor de dit Loch, francament per dits Janall, y
el Janall, que en vala la dita particio ha de de
pagar en son per cada una Barrella que ala part de dit
Senyor per vala a di al forment Conde Ordi.

Xij Item es estat pactat, que los noys Pobladors, y Vasa-
ls que huy son, y pex temps Sexar, in perpetuum
l'inguen obligacio de pastia, y pastia quer ad-

Lo Senyor que huy es, y per temps Serà del dit Lloch
de Bellus lo huit dells Vinyes ala vinya, a saber
es Cinch parts per al Senyor, y la Seina part per al
Senyor; Habera es sifon passa en pania porra de la part
tocant al Senyor en la casa del Senyor, y sifon de
al Duell porra de la part del Senyor pertanyent en
les Gexes, Botes, y Peallis dins la Botega de la
Casa del Senyor francament a costes de dits Senyors,
ysia algu de dits nous Polladors, y Senyors, que huy-
son, y per temps Seran Soldan plantan, o planta-
ran per al quun temps en lo terme de dit Lloch de Bel-
lus alguna Vinya, e Vines en los Secans, la pu-
guen, o lo puguen plantan, essent franchs per los se-
ximeas anys de qual se vol particio començant a pa-
gar al Sete any la particio en lomo do, y forma de
sus dits.

XIII

Item es estat pactat, queto dits nous Polladors, y Sen-
yors que huy son en lo dit Lloch, y per temps Seran puguen
fer, y facen, en cada una de les heretats, y respectiue dos fan-
cades de herba al fals per a sus cavallades, pagant qua-
tre Sors per cada una fancada, en lodià, y festa de Sant-
Miquel Carcun any, y sia algu de dits nous Polladors
y Senyors, vendan, o vendan dita herba de al fals
hasen de partir, y partiaquer a lo Senyor, en dines de
allo, que vendan, al quart, Con forme la particio de
la herba, Sol la pena al Senyor ben vista al que con-
travindia.

XII

Item es estat pactat, que ningun de dits nous Polladors
y Senyors, no ne preumiraca trauxe fora de dit Lloch,
Terme, y Heretati de aquell Lloch que es fora en

les Cases, Conxals, Sexes rars, y bancants de dit Loch,
Sino es als Heretats, y Sexes de dit Loch Sexvint pera
femar aquelles, e aço soti la pena a arbitrio del
Senyor importadora, e ben dita.

Item es estat pactat, que en les Eleccions de oficials de
dit Loch, se haja de guardar, y guardar aquest orde, a
vet es quello Justicia, y Justicia que patemp Sean hajer
de fer nominacio en lo dia, de Sant Thomas Apostol de sus
Vebins perones abonades de dit Loch dels quals lo Se-
nyor que huy e, y patemp Sea. Eo la Persona disputa-
da per lo Senyor haja de elegir, y nomenar la una Per-
sona de luy nomenades pera Justicia de dit Loch, y la
Supra de Supra de Sant Espit hajer de fer altra no-
minacio de ses Perones los oficials de dit Loch, y lo
Senyor de dit Loch o la Persona diputada per dit Senyor
ne haja de elegir, y nomenar dos en Justats de dit Loch
y adimatis la Supra de la Supra de San Miguel
hajer de fer nominacio de sus Perones los oficials de
dit Loch. Y lo Senyor ala Persona diputada, per lo
Senyor haja de nomenar, y nomenar hu de aquells, en
Almudagat de dit Loch, y que cun any en lo dia
de la Eleccio de Justats se hajer de nomenar deu Per-
ones de luy quals lo Senyor ne haja de elegir cinch
pera que a quelli ab los oficials de dit Loch facen em-
ple particular Juntarse pera afers, y neguis del
Poble, y peratot lo convenient, y quello Justicia ca-
cun any tenga facultat de nomenar lochinent a
Persona idonea, y convenient aquella que li pa-
dona.

Item es estat pactat, que quinque Parals de dit

Loch Gore ni presumida batre ningun genero de fons,
per pletre fons de les llos de dit Loch, Senyalades
per lo Senyor de dit Loch tota pena de perdicio dels
llos d'ans, y altres penes al Senyor benivolent.

XVIIII Item es estat pactat, que los dits nous Pobladors, y
Cavall de dit Loch, que hay son, y per sempre. Seran
Cavall de dit Loch, per si, e los successors tinguent obli-
gacio, de Conveccia, neteja, y Conveccia los Puats,
pontes, porcellis, y tanques de dit Loch, Ceguia, Bra-
ials, y ponts de la Sorta, y Jexme de dit Loch, y
neteja aquells, y aidi mateix hajen de Conveccia, y
Conveccen lo acut y Ceguia del Molí Conveccant,
dits Acut, y Ceguia, y tot lo que dit es de sus encas
de qual sort avenguda de Riu del Jene, o Reblin-
se, tinguent obligacio de tornars en sa perfeccio a
part, y des penes de aquells, y no de dit Senyor.

XXIIII Item es estat pactat, que ningun de dit nous Pobl-
adors, y Cavall de dit Loch, que hay son, y per sempre,
Seran, per si ni per inter porradors Persones Goren, ni
presumiaquen de rimalar, ne de rimalar a llores oli-
veres, ni Carroferes Sens Licencia y Consencia del
Senyor, e aco tota pena de Pinch y Cinch Llisses, y
la Senya, que es rimalar a trocjada quera de ha-
ja de part, y fira de aquella fira, y qual part de les
quals neteja lo Senyor la una, restant les dos parts
de la Senya per al Cavall, porrada la part del
Senyor en la Caua del Senyor per al Cavall.

XX Item es estat pactat, que lo Senyor de dit Loch Seren-
ca e Retina vixi tota la Archa. Si Quies queno far
falt de particio en lo Jume de dit Loch, y en lo que

on lo es de venedor, Inperpetuum, y hauxa, spera
ferme de aquells, áz Voluntats, Com de Coma propia,
y ássi matia, tot lo arbres de paricio de fruits,
y monexes, que es seccaron en lo Terme de dit Loch, in
qualo Senyor, Ca Canya, y soca, y leraones, y lade
mes Senya Sia del Canall al quello dit Canall
hinga obligacio de arrancar la Sira del dit arbre que
es seccada de la Serra.

XXij Item es estat pactat, que totes les Monexes, que es plan-
taran en la horta, y Terme de dit Loch de Bellus,
se hajan de pagar les plantas, y preu de aquells In-
perpetuum midesa ment, entre lo Senyor, y Canall
y Canall de dit Loch.

XXij Item es estat pactat, que la Almacena de dit Loch
se haja de conueir, y conueir entre lo Senyor, y Can-
all, de dit Loch, en esta forma, que tot temps, que en
ladita Almacena se offeriran adops, y omes, pera
la conuocacio de aquella, lo Senyor de dit Loch, ha-
ja de pagar, y pague, tot lo jornals de mestre, y lade-
mes ha de fer, y facer lo dit Canall.

XXij Item es estat pactat, que lo Senyor de dit Loch se-
reixia tres, y pera los Successors, y perasa Della lo
hort, y Serras, á dit hort contigues, que son de Vella
de Senyor Sument, á vintij quatre hores de
aigua cada una Semana á ferns dit Senyor a voluntat.

XXij Item es estat pactat, que lo present establiment, y lo
particular fadon dit Senyor lo fa, que diti Canall
notinquen obligacio, ni tiquen obligati a pagar nin-
gun Canall, que los Monexes Vells, y Canalls de
dita Universitat acostumaben pagar.

xxv. Item es estat pactat, que ningun dels Canalls
de dit Loch, que huy son y per temps Sexan, poren
ni perira mena quen a juntar se, a tenia Consell Gene-
ral Seny de prua Licencia del Senyor, Signifi-
cantle al Senyor la proposicio, y Causa, pera que se a-
juntar, e quens poren en dit Consell tractar altres
Coses sino aquelles, que hanxan Comunicat ab lo Se-
nyor. Sot les penes adit Senyor Senyistes.

xxvi. Item es estat pactat, que lo dit Senyor de dit Loch tin-
ga llibertat facultat Insuperuam en los temps
dels Arxos de arxolar la Aygua dela fonta
del dit Loch, del modo que al Senyor benoist-
li sera conforme la ocurrencia del temps, No-
tant la reparticio de aquella, a facultat, y arbi-
tre del Senyor, Segon la d'aygua que haura.

xxvii. Item es estat pactat, que lo dit Senyor Senyesta pera
si, y a los successors d'adi lo Bobalar, Comto herbatges,
del terme, y Territori del dit Loch, pera poder ex-
cendax, o vendax aquelles, donant facultat amperas
als dits Seny, y Canalls de dit Loch pera que pu-
quen pasturar lo Ganado en dits herbatges fora
dit Bobalar.

xxviii. Item es estat pactat, que lo dit Don Francisco Bell-
vis Senyor de dit Loch de Bellis, y los Successors
pera Conservacio dels Regalies de dit Loch, y bo-
na administracio de Justicia, y quietut de dits Ve-
hins de dit Loch puga imposax qual Seool penes pera
Conservacio dels fruits Rendes, y Regalies a-
dit Senyor peranyents, y pera Conservacio, y obex-
vancia de tot lo dispost en la present Capitulacio.

y així mateixa en cada un de tot lo de dret dit, pui-
saxer prevalls, y manar se fassen qual volentat
prohibicions, y manaments, y querehassen de obser-
var, y guardar llecories per dit Senyor provihides,
y manades, pera la bona administracio de la Justi-
cia, pau, quietut, tranquillitat, y seguretat, de les
Persones dels nous Pobladors, y Vassalls, que arason
y pextemps Seran endit Loch de Bellús, y bon Govern
de aquell Important qual servols penes adí Corporals
Com pecuniaries, segons furs, y privilegis del pre-
sent Regne, aixevantse lo dit Senyor perasí, y
als Senyors Successors endit Loch tota la Juris-
diccio adí Civil, Com Criminal, que per furs y
privilegis del present Regne i tal de Justicia
les Concedida, y Otorgada, y aquella, quesos
antecessors Senyor endit Loch de Bellús han
acostumat tenir, y hantengut, y exerceit endit
Loch de Bellús

xxviii. Item es estat pactat, que lo dit Senyor, y los seus, que
perpetuament Seran Senyors de dit Loch tinguen
libera facultat, de assumir, y evocar qual se-
volta Causa, axí Civil, Com Criminals, que exan-
pendents, o de nou Sotactaran davant lo Justi-
cia, y enquant per furs lles permes

xxx. Item es estat pactat, que dits Vassalls, que arason
y pextemps Seran no puguem Valer, ni Vuar
de estatuts ni ordenacions algunes, que primer
ment no iende cretades, aprovades, ratificades
y Concedides per lo Senyor, y los seus que per
temps exan ni puguem ier porrar ningunes penes

pecuniarum, nifesta chea entres? Sens la prava-
licencia dedit Senyor Solís les pones a dit Segyor
benvites

xxxi; Item e erat pactat, quod tota Co de sus dicta Ca-
pitula, y Caica de aquelle schajen, y hajade
guardar ad unquem, y sien saccurioris en favor
del dit Don Francisco Bellis Senyor de-
dit Solís, y de tota Co Succesoris de aquell. Qui
bus qui dem Capitulis lectis, et intellectis, Nos Pa-
tres pra dicta Laudantes, et approbantes omnia,
et singula Inpraeventis Capitulis, et eorum
Singulis pactata, Conventa Concordata, Stipulata,
atque promissa, pectos, et notos quoscunque suc-
cessores, pacto Speciali Stipulatione, Solemni
Interveniente, Infrascriptis Notariis, Stipulan-
te, et acceptante promittimus, et fide bona Conve-
imus Unaque nostrorum alteri et altera alte-
ri ad Invicem et Vicinam, atque juramus ad
Dominum Deum, et eius Sancta Quatuor
Evangelia, manibus nostris Corporaliter et
Spontetata omnia, Supra Scripta, et Inpra, in-
ventis Capitulis et eorum Singulis Singula-
riter et distincte Contenta pactata Conventa
Stipulata Concordata, atque promissa, quantum-
ad Unquamque, nostrorum partium praedic-
tarum pectinent, et spectant pectinereque, et
Spectare Videtur, Singula Suis Singulis,
referendo, attendere et efficaciter Complexe
et tenere atque inviolabiliter observare pro-
Ut indictis Capitulis, et eorum Singulis Con-

concordata, pactata, Conventa, et stipulata sunt,
atque promissa et ea nullum unquam tempore
infingere, Revocare, contradicere, Vel contra-
venire, nec aliquem Contravenire facere, Vel
permittere palam, Vel occulte aliqua ratione,
Vel causa et ideo tractata adimplendo, et promiss-
sa executioni de duendo, ego Dñs Don Fran-
ciscus Bellos Dominus dicti loci de Bellus
Scienter Et Senore presentis Et Cadencio Stabi-
lio, et in enphiteuticam Concedo, Trado, Seu qua-
si trado Vobis Supradictis Cavalis Vicinis
et habitatoribus dicti mei loci de Bellus, Do-
mo, Terras, et Possessiones dicti loci, quas habeo
inducto loco, et interdictorio, et Terris illius-
cum censibus, pactis, partitionibus fructuum Ca-
pitulis, et conditionibus supra dictis, et non ali-
ter, nec alio modo, et quod in dictis Domi-
nibus Terris, et Possessionibus, Vos et Viri
tui non ligatis, nec ligere, nec proclamare
positis alium Dominium nisi me, et meos,
et Iudices, quos ego, et mei ligere, seu eli-
gerint, et delegaverint Sub pena Commis-
sionis quod establishmentum Generale etiam facio ad us-
um et consuetudinem bonorum ad quiritorum, ad-
bene, meliorandum, et in aliquo non deterioran-
dum, et cum dictis Censibus, Realibus fructi-
bus, partitionibus, pactis, et conditionibus, supra-
dictis, et non aliter, nec alias nec alio modo, et
promitto Vobis et vestris, facere, habere, tenere,
omnia Supradicta, et minime Venire palam,
Vel occulte aliqua ratione, et causa sub obli-

gatione bonorum meorum et rerum mobilium
Ego. Habita &c. Ad hoc autem Nos supra dicti
Socii, et habitatores, et Paralli dicti Socii de
Bellus adquirentes sive recipientes, a Nobis
Supradicto Domino Francisco Bellus Domi-
no dicti Socii de Bellus pro dictas Domos,
hereditates, et Possessiones et dictum Stabili-
mentum Generale per vos nobis factum, cum
pactis, Conditionibus, obligationibus fructuum,
Censuum, Rationum, et alijs obligationibus de-
super Rationis, et exaratis promittimus om-
nes simul, et nemine discrepante, et nomine Uni-
versitatis dicti Socii de Bellus, et singula-
rium Personarum illius, Vobis dicto Don
Francisco Bellus, presente, acceptanti, et suc-
cessoribus in dicto loco, facere, habere, tenere,
Complere, et observare, in totum omnia Con-
tenta, in dicto Stabilimento Generale, et in
capitulis, et pactionibus Supradictis, et solvere,
et pacare Vobis, et vestris anno quolibet inter-
minis Supradictis Censuum fructus, et Rationes
de super nominatos, modo et forma Supradictis
dictis et facere, et Complere omnia Supradicta
ad nos pertinentia sub obligatione bonorum
nostrorum, et dicta Universitatis dicti Socii
de Bellus et singularem eadem Annuatim,
etiam beneficijs dividendarum accipendarum.
Ea et ipsa Divi Hieronymi &c. et fidei Valen-
tie &c. et nomine mulierum per Notarium
Infrascriptum Certificati de iuribus illa-

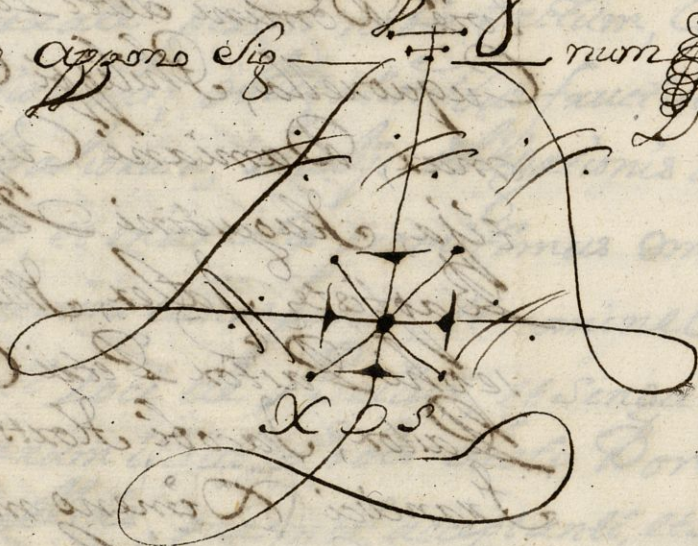

rum, et signanter de beneficio senatus-
Consulti Jellonari, ipsi Renunciamus,
Potibus et sponsalibus illarum & et nomi-
ne minorum Renunciamus beneficio Reli-
gionis In integrum et omni alij & Quod
est Notum in dicto loco de Bellis & = Ses-
tes quo ad fixas tantum Don Francisci Bel-
livi Domini dicti loci de Bellis, Mathi-
Cuguxella, Philippi Cuguxella, Vincenzij Co-
mar, Damiani Cuguxella, Pamiani Co-
teja, Augustini Verdugo, Joannis Pares
Baptiste Saler, Michaelis Benavent, Jo-
sephi Pastor Petri Cuguxella, Vincentij
Pastor, Jacobi Horti, Martini Cuguxella
Francisci Dimens minoris, Petri Albiny-
na, Laurentij Comar, Joannis Quilis, Fran-
cisci Modugno, Josephi, Mathieu, Cristopha-
ri Cuguxella, Sebastiani Micò, Bartho-
lomei Cortesja, Didacus Lopez, et Alexan-
nimus Jito mercator Ville de Belgida
habitatores in dicto loco de Bellis reperi-
ti =

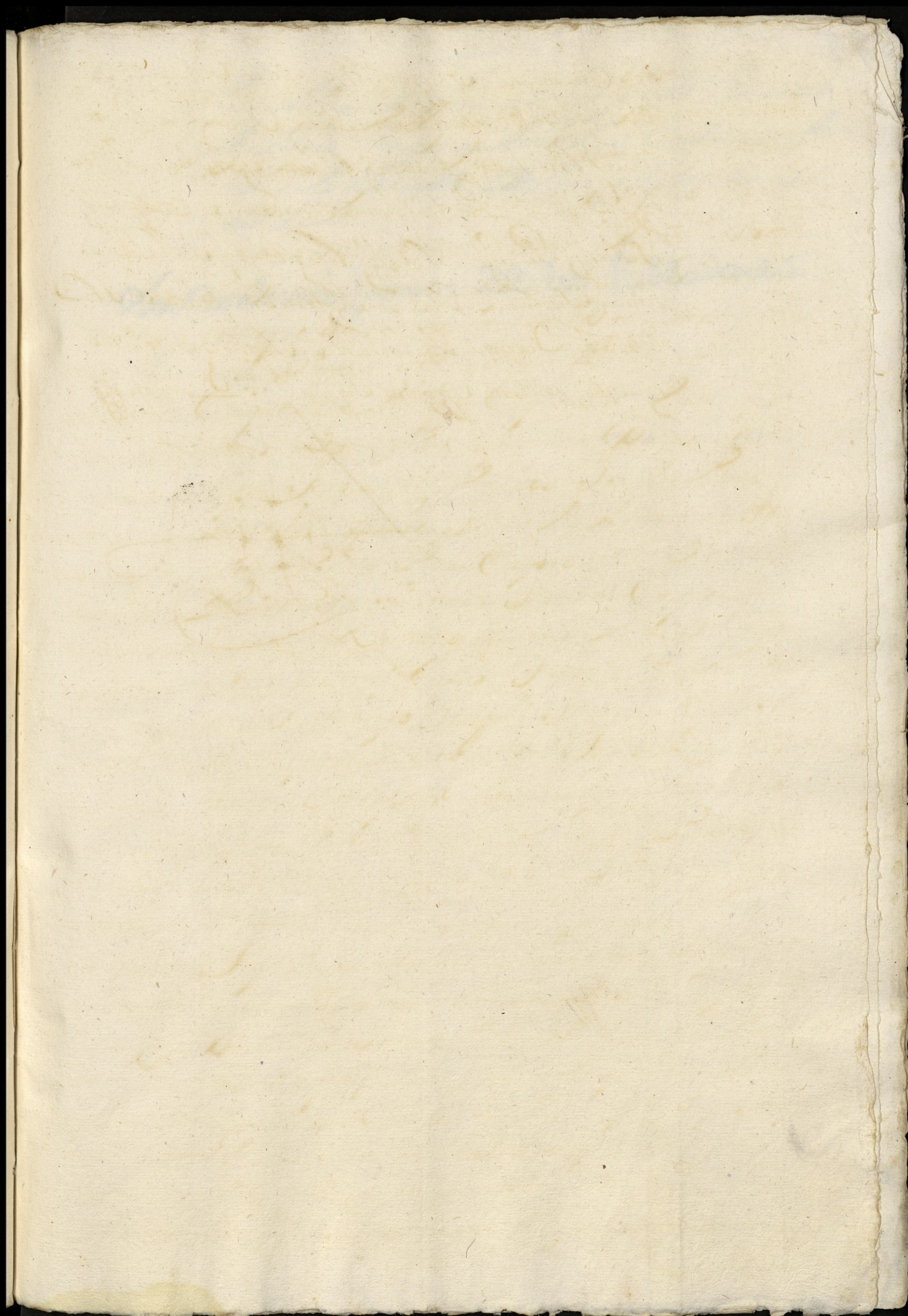
Superius Stabilimenti Generalis, Instrumen-
tum aliena manu laxatum abstrahi Gaspar
Dominicus Devera Regius Notarius ex Proto-
colo Onuphij Blaij Borja quondam Nota-
rij presentis Civitatis, Setabis: et quia Supradic-
to instrumento tam in Judio, quam extra fides in-
dubia attribuitur, prenomminatus Gaspar Domi-
nicus Devera Notarius de la premissa Voluntate

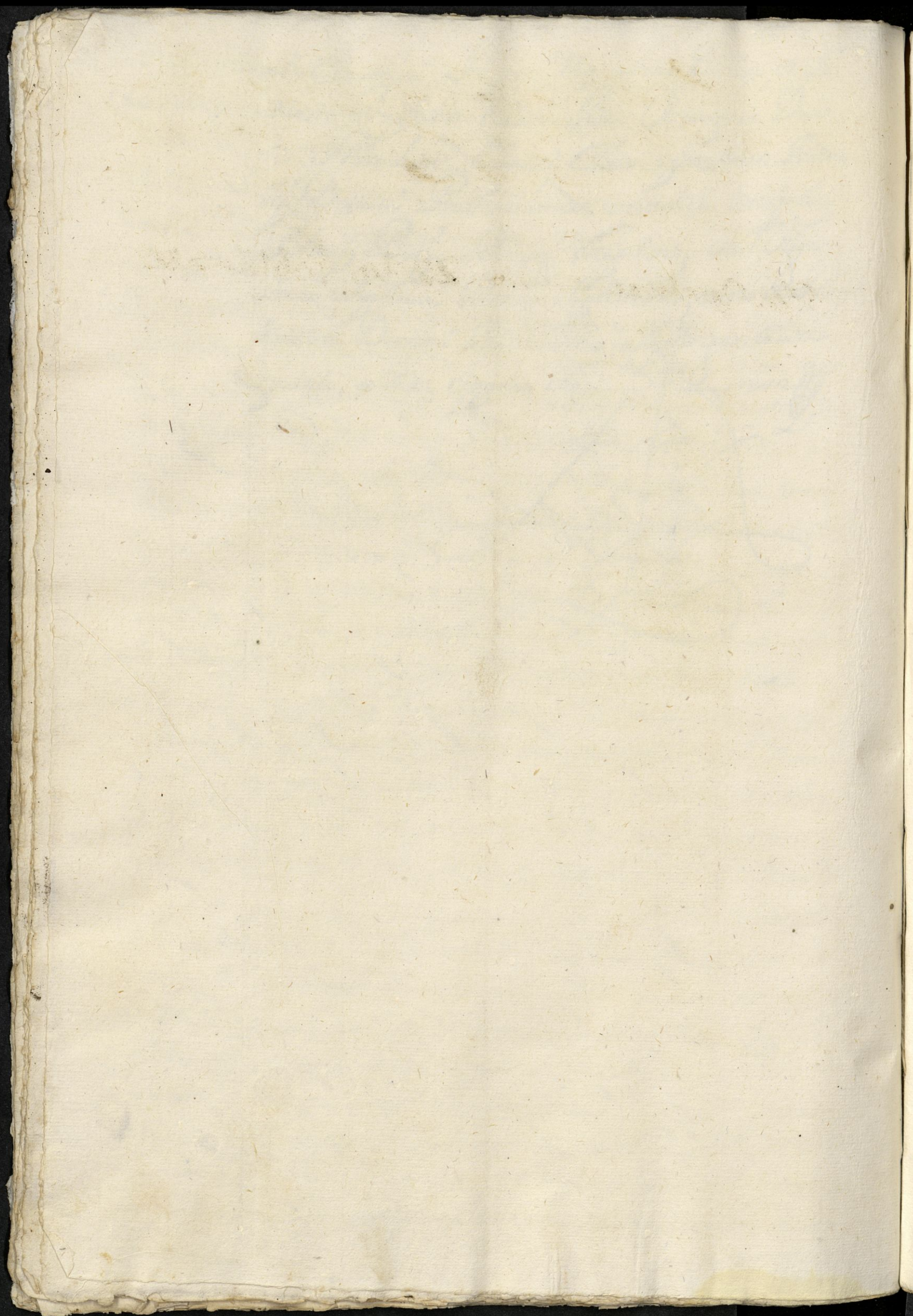
et Consensu Appolithe Ioni Vidua, et Jo-
annis Baptiste Eodem Ioni Viri quæ Docto-
ris Hæredum Iudæice Eodem quondam Nota-
rii Domini Prothecolorum antedicti Onuphrij
Blasij Bona Notarii Receptoris, die Viges-
ima Septima Mensis Septembris, anno a Na-
tivitate Domini Millesimo Septingentesimo
quinto, solitum agere sig. num

Establecimiento General Jet por Dⁿ Francisco
Bellevie Senyor del Loch de Corbena en fa-
vor de los Vassallos, Chinos, y Habitantes, del
dit Loch

En Corbena fueron 22 los Pobladores.

Handwritten text at the top of the page, appearing to be a list or index of names and locations, possibly related to a voyage or expedition. The text is written in a cursive script and is somewhat faded.

Handwritten text in the middle of the page, possibly a title or a section heading. The text is written in a cursive script and is somewhat faded.

Main body of handwritten text, consisting of several paragraphs of cursive script. The text is very faded and difficult to read, but appears to be a detailed account or report. The script is consistent throughout the page.

Die xij mensis Julij anno
a naty Dni M. D. c. xj.

In Dei nomine Amen. Nos R. Universi-
quod R. Don Franciscus Bellus Domi-
nus Locorum de Bellus et Corbera Intra Le-
nezales Terrarum Civitatis Nativa Cons-
tructorum Indictis Loco de Corbera Repex-
tus ex una, Franciscus Liversa Justitia dicti
Locu, Joannes Claudes, Juratus dicti Loci
de Corbera, Michael Joannes Edilis, Petrus
Adam, Antonius Ceyla, Ludovicus Esteve, Jo-
annes Esquivado, Gabriel Salom, Vincenti-
us Morales, Vincentius Comont, Petrus Ser-
rea, Ludovicus Calder, Michael Garcia,
Joannes Aragoner, Josephus Davi, Petrus
Joannes Vincentius Inga, Sebastianus Real, fran-
ciscus Sanchis, Franciscus Joannes, Jacobus Da-
ci, Petrus Gramatze omnes Residentes In-
dictis Loco de Corbera parte ex altera Con-
jurati et congregati in Domo dicti Domini
dicti Loci de Corbera, ubi pro negotiis trac-
tandis Universitatis dicti Loci de Corbera
Soliti Sumus Convocari et Congregari, quia
de Ordine et mandato Domini nostri Re-
gis Philippi sexti felicitate Regnantis cum
Regia pragmatica publicata Imperanti Ro-
no Valentia sub die Vigesimo Secundo men-
sis Septembris anno a naty Dni Millesimo
Sexcentesimo nono fuerant expulsi ex loco

dicti, a presentis Regno Valentia et a
Regis Hispania omnes Sexaceni pre-
sentis Regni, qua decursa dictus locus de
Corbera fuit depopulatus, eo quia Vanab-
li, Vicini, et habitatores illius erant Sexa-
ceni, et ita ego dictus Don Franciscus Pallés
Cum summa diligentia tam pro conservatione
Iuris dictionis per foros presentis Regni
mihi tamquam Domino dicti loci Cor-
berae, quam pro meo Interesse et Inducto loco
Succesorum, et creditorum, dictum locum de
Personis Christianis populare Corberi, et Ita-
fuit iam populatum de praedictis et pidentibus
et cum sit Iustum dictas Domos et Tex-
tas dicti loci stabilis et Inemphiteoterialis
Vobis Supra dictis pidentibus Inducto loco
dare, eo quia eas suum fulgorem Cultivatis, et
In eis labores, et emolumenta Reductus
mihi et Succesoribus meis, tanquam boni-
Vanalli et in emphiteoterialis et sol-
dalis, Conventionis de Conservatione sta-
bilimento Domorum, et Texarum et ali-
arum Rerum dicti loci et mihi Domino
Illius pertinentium In nomine Infrascripti
nando et Incapitulis in me dante se-
quentibus

Primo et licet pactis, avenit, y Con-
lat entre el Senyor del present lloch de
de Corbera de una y los dñs nros Rels

2
dors, y Cavallo de alura, que lo dit Don
Francisco Bellvis Sinyor del present Loch
de Conberia donaria, Concedira, y Stabilira
Com ablos presents. Stabilira acurandedit
Pobladora, una Casa, y herencia adit de Reh-
Con de Deca fins en numero de Vint, y Cinch-
Cades, o a aquellos, que mas comodament se
podian fer en lo present Loch ab axe publiche
Respectivamente, a ben millorar, y no de dexoras
ablos Cens de fadiga, y Loisme, pactes, Casachs,
particions de Jues pacificadores. Mutuand e
dit Sinyor paxi, y So Succesor tot lo dit
de Loisme, y fadiga en plen dret emphi-
teotich, que conforme fues del present Regne
los Sinyor Directes Sepoden, y de buen catu-
rar, no entenenent empero establea de ninguna
Laxatenguda So directa Sinyoria, adengor
altre Sinyor directe Com le tals fexes en-
ten dit Sinyor Sols acomanarles ab cas-
ach de particions davall Scrites a benepla-
u de dit Sinyor, y dels Sinyors Succesor
del dit Loch, y no en altra manera, pagant
lo dit Sinyor, y So Succesor La Annuia pen-
sio dits Sinyors directes no entenenent ni volent
en Res per Res de fraudar adits Sinyor-
directes

y Item estat Pactat, que lo dit Nosr Pobl-
ador, y So Succesor e Cavallo en lo
present Loch hassen y tinguen obligand.

de donar, y pagar faseren any a dit Senyor
que huy es, y pextempora en lo dia, y fes-
ta de Sant Joan de Carcunmes de Juny
perpetuament percada Casa de les que huy
ja y pextemp. Sexan al dit Senyor de
nou Pous, y an dines de Cens fadiga, y lo
isme ab lo qual Cens se haja de fer lo dit
establiment

iiij Item es estat Pactat que dits nous Pla-
dors se hajan de avallax en lo present
Loch de Conbera, y perax los homenat-
ges de fidelitat acostumats, e segons los
Vassalls acostumat perax, Sobome-
tenis al for, y Jurisdicció de dit Senyor
que huy es, y pextemp. Sexa entant quant
per fuero del present Regne lies lict, y
permes lo exercici de la Jurisdicció
aia civil Com criminal

iiij Item es estat Pactat que los dits nous Pla-
dors se hajan de obligar perdi los succe-
sors a residir Continuament ab on Domini
Casa y Capmajor en lo dit Loch, y lo qui
faltaria pextemp. de mig any Continuo-
ent dita Residencia Personal en cortega en pena
de Comis de la Casa y hereditats, que tin-
dra endit Loch, y Sin Terme, lo qual comis
Dro facto sia fet Perne haverse de fer pro-
ves en forma de Juri nial tras lo em-
nitar alguna

v Item es estat Pactat, que si per algun temp

qual supot dedit Pollador Vall
successores volentes. Annon dedit Loch pri-
mer ans dedit Casa hañen de Contar entro Se-
nyor dedit Loch que huy lo y per temp. sera
y pagari lo que li deuen, y feta dilaçao tin-
hen facultad de vendre. La dita Casa, y he-
reitat aforata, o Perona dedit Loch, que
no tenga Casa, ni heretat, la qual Venda
no puga fer, que primer lo dit Comprador no
se obligue a qdida personalmente en dit Loch
dins do meno puxar de Casa, y a Vallarse
prometent Ridencia personal soto pena de
Comis. de les tals Cases y heretats, de tal ma-
nera, que no fenza en lomo do de durs dit, on-
venint dit nou Comprador a dita Ridencia
personal, pautats diti do meno, La dita Casa,
y heretats sens ningun proca ni fama de
Juli V. Comitades de la Senyoria et il
abla directa Consolidades

Item es estat Pactat, que lo dit nou Polla-
dor se hañen de obligar entro dit Acte de No-
tallament a Ridir personalmente per temp
de Cinch Anyas continuas de l'Acte de dit No-
te Continuament Compladas, pautats lo quals
Cinch anyas pugen vendre alienar, y trans-
portar lo diti Jure en lomo do de durs dit com
a Cora pro pria de aquells, y Si ans de Cum-
plir diti Cinch anyas denançan no pugen
diti Vallar Venda alienar ni trans por-

los dñes Señores ante aquellos y por ende
dñs Senyor peraforne a los liberos voluntate
sens ninguna interpelacio ni forma de fuero
dñs los quales Cincas Abys lo dñs Senyor de
dñs Loch Seatura adivinativa liberos facul
tat de de pedir a qual secol de dñs Cavallo a
son beneplaci, abcausa, o sense causa de lomo do
que ben viret si pareixeria

vij Item es estat Pactat que Deute les vendes aliena
cions, y trans portacions, y altres generos de Re
tes que faren de dñs Cases y Señors se ha fende
pagar a dñs Senyor, que huy es y patesce se
ra, lo hoisme a dos sous per lina, y comig
hoisme a dos sous per lina Reservats los actes, que
conforme forals disposicions, no de huen dñs de
hoisme, y que dñs Actes de vendes, alienacions,
y trans portacions, se ha fende fer enoria y po
des del Notari, a qui dñs Senyor ben viret li
pareixeria Sots pena de comis

vij Item es estat Pactat, que dñs nous Pobladors
y Cavallo, y Habitadors, que patesce se
ran tinguen obligacio de coure en lo for
Comproar en la terra, flica, Canueria, y
Taverna de dñs Loch, Sots pena de sesanta sous
per cada una vegada, que Contravinieren haveren
empere Reapte Competent en cada una de les
Regalies dñs dñs

vij Item es estat Pactat que ningun de dñs nous Po
bladors ni lo Cavallo Successors Inperpetuum

en dit Loch nequien vendre neq en ven-
dre permenut ninguna mercaderia, Collita
ninguna Spece, que toque a Regalies de Car-
niceria, Fleca, Fenda, y Saverano, Comdites
Regalies vesten y sales atura dit Senyor pera
ell, y als Successors endit Loch pera arrendar-
les, y ferne a deslloperes voluntats, Sots les
benes a dit Senyor bon vites, y als Senyors, y suc-
cessors endit Loch, a ço entes, y declaras que lo
dli loquien vendre, amiges Amicos, y de
alli enavant, Codi amic Canters, y qual se-
vol, altre genero de legum. Ilmut, o deahi
amunt, Comsien dit fruits desda col-
lites

x Item es estat Pactat, que lo dli Nour Polla-
dors, y lo Vallas Successors, endit Loch
que per temps seran sien tenguets, y obligats
en fer les obres necessaries, per la conservacio
y perfectio, desda Cases, que cauen de aquells
financia, Com a bon Vallas emphyteota

x Item es estat Pactat, que dli nours Polladors
y Vallas, que huy son, y per temps seran per-
petuament endit Loch, hajer de pastir, y pas-
tejarquen ab lo dit Senyor, y ab los Senyors suc-
cessors endit Loch Sots lo fruyte delli. Ra-
bres de qual vol Spece sien adit en lorta
Comen lo sica ab tres, ço es les dos parts pe-
ral Vallas, y la tercera part peral Senyor
ço es les Moneres en lo Arbre, lo olivel

que sia, y claa en la Almacena, fiant lo
Senyor dels tres parts la una, la qual
part dita Cavallo, hajan de portar, y portar
en lo Seller del dit Senyor francament, dei-
xant lo Sinyol, y Remolla en dita Alma-
cena per al dit Senyor, y tots los fruits dels
dimes Arbre capax del Senyor, portada
ala Casa del dit Senyor, y portada en lo ques-
to, y tocho, a hon se acostuma portar franca-
ment

Item estat Pactat que lo dit moss. D.
Blasas, el Cavallo, que per temps sexan
perpetuament, hajan de portar al dit se-
nyor de dit tocho, y al qual sevol se-
nyor Successors enaquell tots los gres
de forment, Daga, indi, y qual sevol al-
tre genero de grans catalans, legums, li,
qual sevol altres collites, y species, de
qual sevol genero, y especie sien, que
colliran en dita y terres del duc de
dit tocho, y son territori, y terme al-
deis, que es lo part qual Cavallo, y la ter-
cera part per al Senyor, y en la deseca
la una part per al Senyor, y les cinch
parts per al Cavallo, les quals parts per-
tanyent al Senyor portades y portades en
la Casa y granera del dit Senyor per lo
dit Cavallo francament, y lo lli sea de
partir a merca, que sia

Xij Item es estat Donat, que tota la Palla di-
xi de les ordes Com de Seca, així de forment
Com de ordís sia de dits Vassalls abquea
quells hajen de pagar, y paguen a dit Senyor
que huy, y per temps sera pescada Bascella
de sia, que tindria a la part de dit Senyor
Deudiner, y el Vassall, que no voldria donar
dits deudineres per cancanera Bascella en lomo-
do deus dit, haja de donar la Palla, que es
del forment, y ordís que Cullirà en l'orta
a la tercera part, y del forment, y ordís
que Cullirà en lo Seca a la Sirena, les parts
del Senyor posada francament en les Palli-
zer de la Casa de dit Senyor en dit Lloch.

Xij Item es estat Donat, que los dits nous Po-
bladors, y los Vassalls Successors tinguen
obligació, y hajen de pagar al dit Senyor, y
als seus Successors, pescada fanecada de
vingu, que a quella tindria, axí sia
bona, o sia fahin en lo Seca, un sou, y nou-
dineres cancanany lo dia, y festa de Sant Mi-
quel així per lo que huy estan plantades
Com de les que se huy avant se plantaran
en les terres de Seca, y Bascella tot lo
Rahon de aquelles, per a dit Vassall, y en
lo que se no se plantaran sien franques
per los primers set anys, y al huyte any
seguint hajen de pagar en lo mode
de su dit, y en les vinyes que es planta-

ion de huy avant l'empereur & l'empereur
de plantar oliveres, y cancheros, y no
en altra manera

Item es estat Pactat, que los dits nous Po-
bladores, y los Oualles, que per temps se an
pugueren fer, y faren en las herencias de l'ortiga
que a quella l'indian don Sanca de herencia
Alfajal fer, per aser cavalchadores pagans per
cada una Sancaada al dit Senyor, y al
Senyor, que per temps se an huyt sous ca-
can any en la dia, y Festa de Sant Juan de
Juny en una paga

Item es estat Pactat, que tot lo fem que cancor
any se fara en las Cases, Conzales, heres, Sex-
ies de dits Oualles, y en qual se vol part del
Terme, y Territori de dit lloch, se haja de po-
rar en la Terra de dit lloch, y no en altra part
sota la pena a dit Senyor, y al Senyor Suc-
cessor en dit lloch ben visca

Item es estat Pactat que los Guardas y Mi-
nistres, que per qual se vol temps se haja de
porra en dit lloch, lo Saje de porra y elogia
y despeda tot temps, y quane li pareyxa
y oervist l'obra a dit Senyor sens empa-
charre per ninguna via directe ne indirecte
los dits nous Pobladors ni los Oualles suc-
cessors, lo Salari del qual se haja de
pagar del Comu de tot munto en la herencia

Segon se acostuma

xviii Item es estat pactat que tots los vestidors
cavalls, y barbers dora dedit loch fahen
de Batre tots los frons de Noiment, y ordi
que culturar, en les terres de dit loch fahen pexes
que el Senyor se senyala des, y fent lo con
traai lo frons que batran sien pexades,
y altres pexes al dit Senyor, y als seus
benvidres

xix Item es estat pactat, que dits noys Portadors, que
que huy son, y los cavalls que per temps se
han fahen de Comreax a se po quersar
pexes los Portals, Ports, y Portells de
dit loch pexa que quant aquells los pa
rex fahen estat fahen, y alai matein, ha
fen de Comreax, y Comreax fahen la Cequi
es dels Aygues e Ponts del Serme, or
ta, y Peratoni de dit loch, Sinfuer obli
gacio de pagar, y paguen tots l'ataches
y fahen dels Aygues que N'fuer que
per nin fuen temps Se llançaran a se or
dinaries com com extra ordinaries

xx Item es estat pactat, que al Senyor se N'fuer
pexadi, y a los successors tots, y qualvol fene
xo de Rabres, quens fan fruit de pexadi
y tots l'aygues, y Carxes dels Rabres que
seixan, les quals segues, y Carxes l'aygues
de l'aygues los dits cavalls de Peratoni
la ment, y dels Aygues que seixan se N'fuer

La daga, y toda la Susta que podran dexar,
la qual sera a dima de la Renda,
Renda de los dits. Vailes.

xxij. Item es estat Pactal; que por ningun
Tempo ningun Vaile ni Pollado en
dit Loch no se presumea ni puga de
simalar Olives, ni Carrojes, sino es
ab ex presa licencia, donada, y Concedida
per dit Senyor, que huy es, y por compase
ra. Soli espener a dit Senyor de vires, y quant
se desimala en, se ha de pagar, y tota la
Renda, que se ha de pagar a dit Vaile, per
raho de la qual Cacun Vaile finge obli
gacio de donar a dit Senyor, que huy es.
y per tempo sera Cacun any per getuament
lo dia quel Senyor volara una Carrega de
Renda.

xxij. Item es estat Pactal, que los dits Monjes
que de non se ha de plantar, y es planta
ran se ha de pagar, entre lo Senyor, y lo
Vaile mi getuament.

xxij. Item es estat Pactal, que los dits Olives
que se han de plantar, en lo Terme, y Territori de dit
Loch lo dits Vaile se ha de pagar al
fronera que per a dit fesse estan en casa
del Senyor en la Monasteria, y ayaales,
y porales alli, la qual de los quals fronera
ha de tener, y sin que lo Senyor de a dit
Loch o la persona per aquelles nombrada.

XXIII. Item es estat Pactat, que la Conseruacio de la Ma-
maceria de Biques Roglons, de aquella, y dels
Graners dels Olives, toques, y resguarda adit-
Sengyor, que huyes, y per temps Seran, ab queto temps
que se oferiran obres, o adob, oportax fusta, Bi-
ques Roglons lugeses Feules Algern Cal, y altres
qual se vol preterrets, toques, y resguarda adit-
Varalls, y aquells, chajen de portar francament, y
donar, y fextos los jornals, que menertes Seran pe-
ra dits Coses ab quello dit Sengyor, y los Succurs-
en lo dit Loch hajer de pagar lo preu de dits Bi-
ques, y perterrets, los jornals dels Mestres, aixi de
obra de Vila, Com de fustes, que vindran a fer
faena

XXII. Item es estat Pactat, que dits nous Posladors que
huy son, y los Varalls que per temps Seran hajer
de procurar, y procurar tota les Feues, y heretats
Arbre, y Vinyes, aixi de la horta Com de seca
aer, y Cortum, de bons llauradors, y emphyteo-
tichs

XXVI. Item es estat Pactat, que lo dit Sengyor, que huy-
es, y per temps Seran tinga llibera voluntat, y esti-
ga a son beneplaci de Imposar qualsvol gene-
ro de penes tot temps, y quant veniat li paruy-
xa per la conseruacio dels Fuyts, Rendes, y
Regalies, ab dits Sengyors per temps, y per la
Conseruacio dels Coses disposers, y or denades
en la present Capitulacio, y establiment, y
aixi mateix tinga llibera facultat de poder
fer provehir, y manar Se facen, y publicuen

qual sevol exides, prohibicions, y manaments
obtemporen, guarden y observen les coses
que per aquells provehides, y manades pe-
ra la bona administracio de Justicia, pau
quiescat seguretat de les Persones, y Bens
de los Pobladors, y Vassalls, que ara son, y per
tempo seran endit Loch, govern de aquell
Infinietum Imposant qual sevol pener ad
Corporals, Compensacions que segons furs, y
privilegis, y Reales pragmatiques del present
Reyne etcas de Justicia li sera lliat, y permes
poderlos Imposar sens que ledits ciutats, prohi-
bicions, Imposicions de pener, lo dit Vassalls no
puguem appealar, ni reconeixer altre Jutge alou
Sino davant del Senyor de dit Loch o del Jut-
ge o Jutges per aquell, o los seus, nomenadors
adi en primera Instancia Com en grau de Appel-
lacio, Revertente lo dit Senyor, per si, y als
seus Successors Senyors endit Loch tota la Ju-
risdiccio, adici civil Com Criminal, que per
furs, y privilegis del present Reyne, y als
Lores Concedits, y otorgada, y aquella que
los antecessors, Senyors, que son estats de dit
Loch acostumat tenir, y lliar en
aquell

XXij Item un tal Pactat que dit Vassalls, que
ara son, y per temp seran no puguem Valer ni
Votar de estatuts ni ordinacions, y llores que
primerament no son decretades, aprorades, Ma-
nificades, y Concedits per dit Senyor, y lo

Seus, que per sempre Seran ni puguem Interpo-
rar ningunes penes pecuniaries, ni ferra-
ches entres. Sen la plena llicencia de dit
Senyor Sotile penes adit Senyor Senyor
Castimataia no puguem a llicencia de dit
ni fex Consell general, que primer no dema-
ne, y obtinga llicencia de dit Senyor, de cla-
ranli al demanar aquella Lei Cors que se
han de tractar, en lo qual Consell no puguem
proponer a llicencia Cap. Sino lo que aquells
hauran manifestat adit Senyor Sotile pena
de Pocentes llicencia, y altres penes de Jus-
ticia estan de poder per cada una d'elles
que lo contrari faran.

XXV^{ij} Item estat Pactal que lo dit Senyor, y los seus
que per presumpcion Seran de dit Loch tinguen
llicencia facultat de Aumens, Advocats qual
seu o Causes, aixi Civils Com Criminals, que
sean pendens, e denou s'actuaren davant lo
Justicia de dit Loch, aixi en primera Com segona
Instancia no obstant que tinguen preceps de
Comercades, y Inducces per lo dit Justicia, y
en lloc, y Audiencia.

XXVI^{ij} Item estat Pactal, que per ningun temps ni
per de dit Vall que huy son, y per sempre Seran
no tinguen obligacio de pagar ninguns Cens
als aixi del que los Consells de dit Loch
Exponien Carregats per los obrs, Com dels
Carregats per obrs del dit Senyor.

XXX Item estat Pactal, que dits nous Pobladors

se obliguen por si supranos Successores, que los
presentes Capitulo, y Carta de aquellos ha
gan de ser, y sien executores en lo benefici
del donyor, que hay en, y pertenecien
y Consonantes a los Chanciller de Renun
ciacio de proprios, Variacio de Juri, y al
tres Chanciller de mas local, y practica
del Notari o Notario de aquellos
En los quales Capitulo Lectis et
Intellectis no pora predicta Sudentes et
approbantes omnia et singula Inpre
inextis Capitulo et eorum singulis pacta
ta, Conventa, Concordata Stipulata et
que promissa per nos et nostros quoscunque
Successores pacto Speciali, Stipulatione
Solenni Interveniens Inscripto No
tario Stipulante, et acceptante Promiti
mus et fide bona Convenimus Una pars
nostrom altera, et altera alteri ad In
vicem et vicem, atque Juramentum ad
Dominum Deum, et eius Sancta quatuor
Evangelia manibus nostris Corporali
ter et Sponte facta, omnia Supra Scripta
en Inpreinextis Capitulo et eorum sin
gulis Singulaxiter et distincte Contenta,
pactata Conventa Stipulata Concordata
atque promissa quantum ad Unam quam
que no Inxum partium pertinent et ad
pectant pertinereque et Spectare Videntur

Singula suis singulis referendo atten-
deret efficaciter complere, et tenere, at-
que Inviolabiliter observare pro et
Indictis Capitulis et eorum singulis Con-
cordata pactata Conventa Stipulata sunt
atque promissa et canonum ungue tem-
pore infringere, Revocare Contra dicere
vel Contravenire facere, vel promittere
palam vel occulte aliqua ratione vel cau-
sa. Et Ideo Pactata et Implenda et pro-
missa executione de faciendo. Ego dictus
Don Francisco Bellis Dominus dicti loci
de Concha Scientes et. Tenere presentibus
de novo Stabilis et in emphiteosim Con-
cedo Fratri Suo quavis Fratri vobis Supra
dictis Vallis Vicinis et Habitatori-
bus dicti loci de Concha Domus Serrae
et possessiones Supradicti loci qui habeo
in dicto loco et in Serris et Terris
Illius cum pertinentiis pactis partitionibus
fructuum, Capitulis et conditionibus Supra
dictis et non aliter nec alio modo et In-
dictis Domibus, et Serris et possessionibus et
et Terris no Alijs nec eligere nec pro-
clamare possitis alium Dominum nisi me
et meos, et Iudices, qui ego et mei eligere
Sed elegerint et delegaverint Supra
Comite quod Stabilimentum Generale et
iam facio ad usum et Consuetudinem
Conoriam ad quiritorum ad bene meliorandum

et non deteriorandum, et cum dictis personis
Regaliis facultatibus, partitionibus, pactis et
conditionibus Supradictis et non aliter
nec aliis, nec alio modo, et promitto vobis
et vestris, facere, habere, tenere. omnia sup-
radicta et minime venire palam vel occulte,
aliqua ratione et causa, Subobligatione
bonorum et suorum meorum mobilium et
habitu etc. Ad Nec autem Nos Supradicti, om-
nes, Vicini et habitatores et Valli dicti Lo-
ci de Coberia adquirentes Sive Ripientes a
vobis Supradictis Don Francisco Bellis
Domino dicti Locum de Coberia predicta Domus
Sereditatis, et possessiones et dictum esta-
bilimentum generale per nos nobis fac-
tum, cum pactis, Conditionibus obligatio-
nibus fructuum, Consuecum Regalium et
alijs Obligationibus de Superreuerentia
et eraxatis, Promittimus omnes simul
et nemine discrepante et nomine Univer-
sitalis dicti Locum de Coberia et Singula-
rium Personarum Illius vobis dictis Don
Francisco Bellis presenti et acceptanti
et Successoribus in dicto loco, facere, habe-
re, tenere, et complere, et observare In-
totum omnia Contenta, In dicto Stabili-
mento Generale, et Incapitulis et pac-
tionibus Supradictis, et Solvere et paga-
re vobis et vestris annuo quo Libet Inter-
minis Supradictis Census Fructus

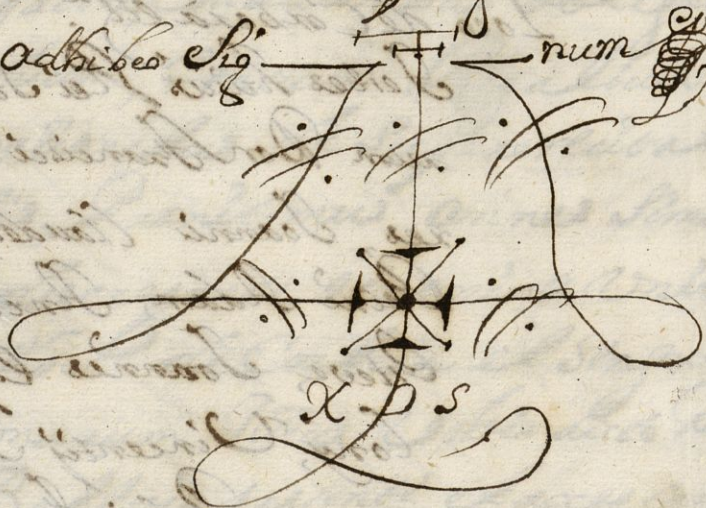
et Regalias de dupa numerato modo et
forma Superior dictis et accessu et comple
se omnia Supra dicta ad nos pertinentia
Sub Obligatione bonorum nos suorum et dictae
Universitatis dicti loci de Corbeia et Sin
gularium eiusdem Remanentibus etiam
Beneficij dividendum, ac cedendum et
Epistola auctoris et alia et alia et alia
et nomine Mulierum per Notarium Infra
scriptum Certificati de Inventis et sig
nantes de Beneficij Senatus Consilij Val
gani, Ipsi Remanentibus Polibus et Spoma
tibus et alia et alia et alia et alia et alia
et omnia alia et alia et alia et alia et alia
Loco de Corbeia et alia.

Inter hunc sunt qui ad firmas Pico
rum Don Francisci Belli, et Francisci Lina
res, Joanni Claudio, Michaelis Jorner
Petri Adam, Antonij Ceyla Ludovici
Oste, Joannes Leguier, Gabrielis Sa
long, Vincentij Miralles, Vincentij Be
mont, Petri Ferrer, Ludovici Calles, Mi
chaellis Laxia, Joannis Sragner, Jo
seph Paci Don Joannes Roca miles
et Antonij Roca agricola Socii de
Roca habitatores in dicto loco de Corbe
ia habitant.

Pro inventum Stabilimentis Generalis Inventu

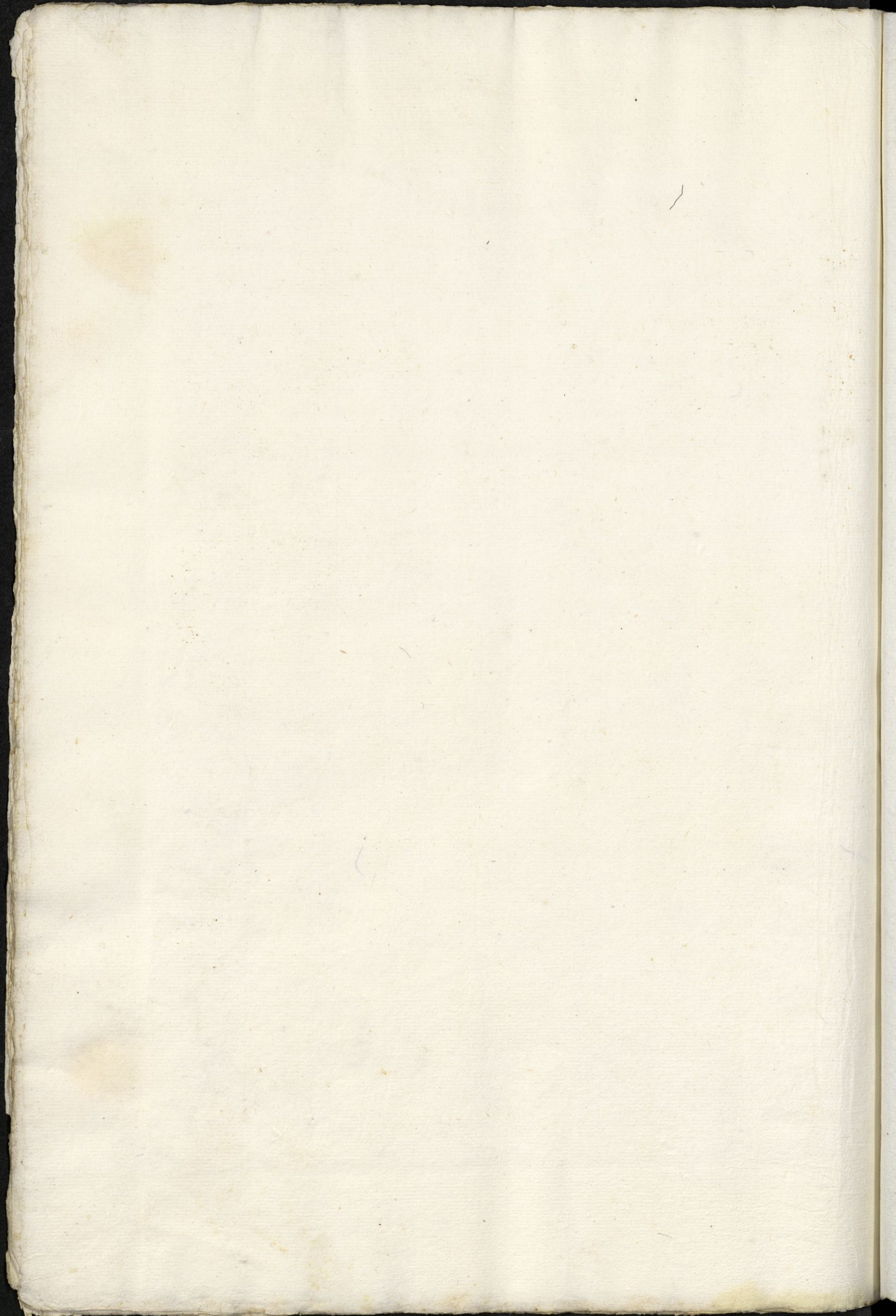
mentum aliena manu scriptum abstractum
tum est a Prothocolo artis Notariae
Thyri Blasij Roja quondam Notarii pre
sentis Civitatis Petabie, illius Receptoris
Et quia tam in Iudicio, quam extra Supradicta
Instrumento fides in dubio attribuitur, Gas
par Dominicus Devesa Auctoritate Regia Nota
rius Publicus presentis Civitatis Petabie, de Co
provisi Voluntate, et Consensu Hippolythe Jons
vidus, et Joannis Baptista Colom Juris Viri
que Doctoris Haredum Ludovici Colom quondam
Notarii pro dictorum Prothocolorum Guypheij
Blasij Roja Domini, et Receptoris die Viginti
ma Septima Mensis Septembris, anni a Na
turalitate Domini Millesimo Septingentesimo
quinti, Meum adhibeo sig^{num}

X.P.S.

[Faint, illegible handwriting in a cursive script, likely from an 18th-century manuscript. The text is written in brown ink on aged, yellowed paper. The script is dense and fills most of the page, with some lines appearing more distinct than others. The overall impression is that of a historical document, possibly a letter or a journal entry.]

Ripoll 156 - ph y f

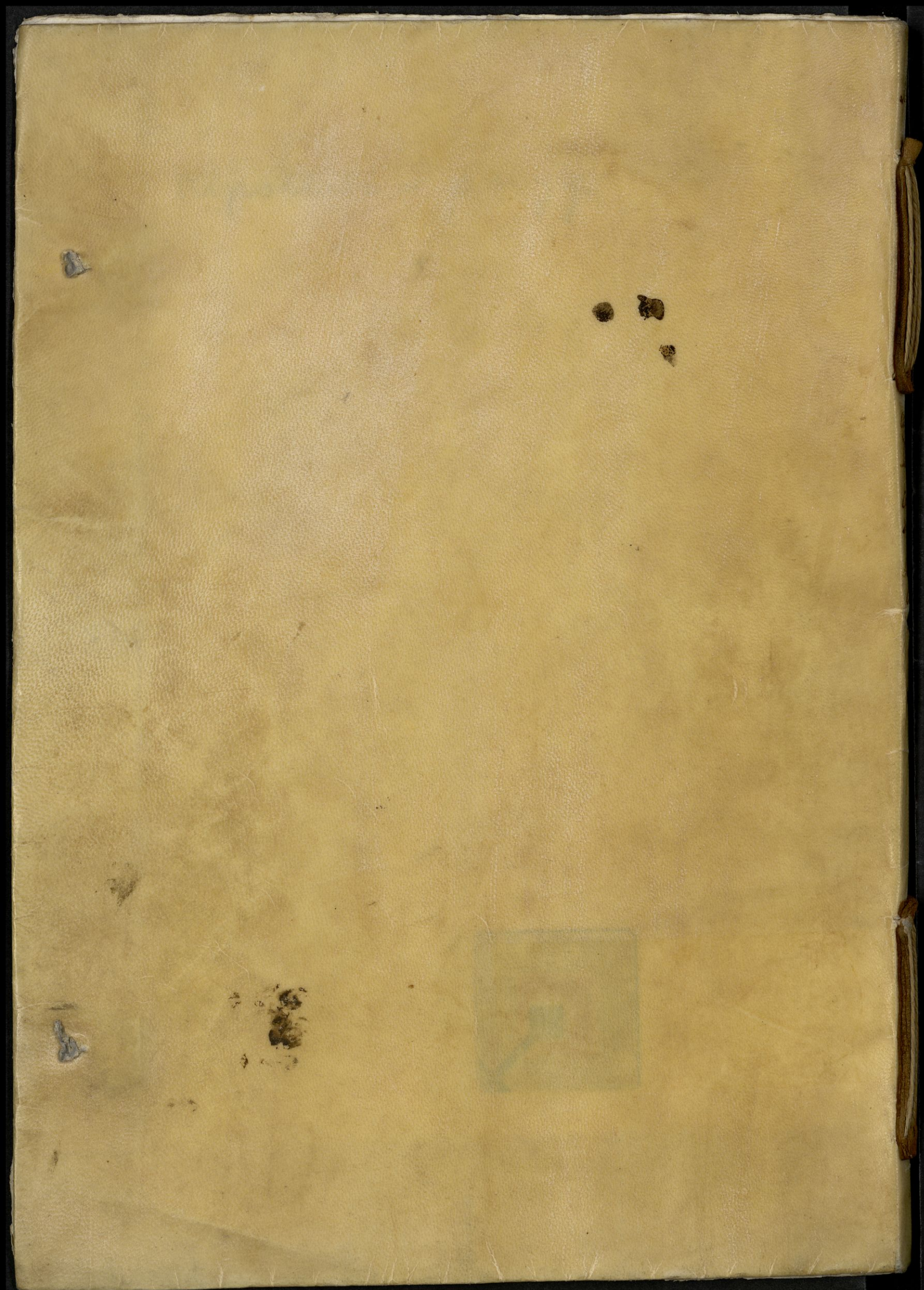

Biblioteca Valenciana 71

31000009569636

Libro 2°

Capit. 2°

Libro 2°

Capit. 1°

de Nobilitate

de

Bellus

Corbetti

6°

